

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 "
Helyben hához hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hét első
ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 43. szám.

Nagyvárad.

Vasárnap 1914. február 22

Házavatás.

Palota épült Nagyváradon, ragyogással, fénnel ékes és ezt a palotát ma veszi használatba a Katholikus Kör. Az ünnepélyes megnyitás tudvalévőleg országos keretek közt, később fog megtörténni.

Mégis, habár csak a Katholikus Kör tagjaira kiterjedő jelentősége lesz egyelőre az új kultúrpalotának, lehetetlen a mai napot kizárólag a Katholikus Kör örömnapjának tekinteni.

Nem hiába vagyunk Szent László városában, de a mi eddigi katolikus akcióink is félig-meddig olyasformán voltak, mint Szent László serege a pusztában. Szomjaztunk. Szomjaztunk egy ehhez a nagyváradai katolikus társadalomhoz méltó otthon után, ahol e társadalom tagjai meghitt, meleg tűzhelyet találjanak. A régi helyiségek régen szűknek bizonyultak. Éreztük karjainkban a harcok erőt, a tettvágyat, éreztük, hogy tömörülnünk kell, hogy össze kell forrnunk, ha úgy akarunk egységesen és kellő súllyal fellépni, amint az bennünket történelmi múlt, kulturális súly és számarány szerint megillet. A Katholikus Kör mellett a keresztény restauráció szolgálatába lassankint az egyesületek és intézmények egész sorozata nőtt fel és állott be, egyre nőtt a sereg és egyre nőtt a vágy, az óhaj, a szomjuság egy hozzánk méltó helyiség után. Vendégek voltunk minden nagyobb nyilvános szereplés alkalmával. Szívesen látott vendégek, azt hálásan ismerjük el, de mégis csak vendégek és ami a fő, sajátképpel otthonunk is mindinkább elmaradt a haladó kor igényei mögött.

Ezt a régen érzett hiányt szüntette meg Szent László káptalanjának fejedelmi bőkezűsége, a modern kor követelményeit igazán megértő nagyprépostja, dr. Belopotoczky Kálmán. Szent László a pusztán vizet fakasztott tikkadt seregének egy intéssel. Belopotoczky Kálmán egy felségesen egyszerű „legyen“ szavával otthon teremtett a méltó tűzhely után szomjazó katolikus akcióknak, első sorban a Katholikus Körnek.

Othon kellett, a modern kor követelményeinek színvonalán álló otthon mindenek előtt a Katholikus Körnek. Ha ma jogos önérzettel látjuk a keresztény restauráció hatalmas munkáját minden téren, ne feledjük, hogy volt idő, a mikor ennek a munkának a társadalmi tömörülésre tartozó része kizárólag a Katholikus Kör kebelében vonult meg. A Katholikus Kör a törzs, melyből a többi ág kihajtott. Ne feledjük, hogy minél inkább lombosodik a fa, annál erősebbnek kell lennie a törzsnek. Minél több ágat hajt a keresztény restauráció felséges műve, annál izmosabbnak, erősebbnek kell lennie az ősi törzsnek, a Katholikus Körnek.

A katolikus intelligencia otthona a Katholikus Kör. Ha ez az otthon biztos, szilárd alapokon áll, akkor nem kell aggódnunk. A keresztény szellemű intelligen-

cia a vezérkar, innen kerülnek ki azok a vezérek, a kiknek nevéhez a diadaloknak fűződniek kell.

Áldott a férfiú, a ki ezt a szükségletet felismerte és megalapozta a nagyváradai katolikus társadalom összetartásának biztos fennmaradását, biztos jövőjét.

Napról-napra összejöhetünk ezentúl, napi munkánk után kedélyes szórakozásra, magunk meghitt körében. És ha a nagy nyilvánosság elé lépünk, megtehetjük a magunk otthonában, annak ragyogó, hatalmas dísztermében, a melyhez fogható kevés van az országban. Ebben a hatalmas teremben érezzük igazán a magunk erejét, Ebben érvényesülnek igazán szónokaink, íróink, művészeink. Ebben érvényesül igazán minden akciónk. Ebben találja fel társadalmunk meghitt multságok alkalmával is, azt a fényes, ragyogó keretet, amelyben igazán méltóképpen mutatkozhatik be Nagyvárad keresztény társadalma. Itt érezzük igazán, hogy tényezők, erő, hatalom vagyunk, itt fog ébredni sok-sok katolikus igazi katolikus öntudatra.

Áldott az apostoli lelkű főpap, aki ezt az öntudatot Nagyvárad katolikus társadalmának megadta.

És el fog következni az idő pár hét múlva, amikor országos ünnepély keretében átadatik ez a kultúrpalota, annak gyönyörű díszterme a szélesebb körű nyilvánosságnak is. Akkor fogja csak átérzeni nemcsak a Kath. Kör, hanem az egész keresztény Nagyvárad, Szent László egész városa, micsoda kincscsel gazdagodott. A modern kornak a nagy nyilvánossággal egyre jobban egybekapcsolódó kulturális, irodalmi és művészi törekvései megfelelő helyiség nélkül csak vergődnek, mint a rabmadár a kalitkában. Nagyvárad egész kulturális színvonalát egy merész íveléssel összehasonlíthatatlanul magasabb színvonalra fogja emelni az új katolikus kultúrpalota, aki pedig oly nemeslelkű bőkezűséggel megajándékozta ezzel Szent László városát, az e tétivel beírta nevét e város legnagyobbjai közé, akik valaha itt a nagy alapító király nyomdokain jártak, beírta nevét e város halhatatlanjai közé, kitörülhetlen arany betűkkel.

Büszkén fogunk ezzel a palotával az ország színe elé állani. Az egész katolikus Magyarország erőgyarodását jelenti az új otthon. S minél inkább emelkedik önérzetünk e fejedelmi adomány birtokában, annál mélysegebben eltelik szívünk a hálaérzetével a fenekelt lelkű adományozó iránt, aki ma is apostoli szerénységgel és katonás határozottsággal elhárított — dehogyl egyenesen eltiltott minden legkisebb ünneplést vagy csak célzást is az ő személyére, de aki el nem tilthatja, hogy ma és a hányszor adománya áldásaiban részesül, ne érte imádkozzék Nagyváradon minden igaz ember: áldja meg őt az Isten mind a két kezével! *

MEGKEZDIK a kórház építését.

Általános lesz a pályázat.

Biharvármegye kórházi választmánya tegnap ülést tartott, melynek leglényegesebb tárgya volt az új közkórház ügye. A fontos ügyre való tekintettel a választmány tagjai csaknem teljes számban jelentek meg. Az elnöki tisztet Fráter Bartabás alispán töltötte be. A jelen voltak között ott voltak Fetscher Antal, Fráter Imre, Schodits Elemér, Száhlender Károly, Szilágyi Zsigmond, Wallner Ödön, Korbély József, Móricz Ernő, Fráter Zoltán, Pallay Lajos, Nadányi Károly stb.

Az ügyet Balogh Elemér előadó ismertette. A bizottság előbb azt vitatta meg, hogy az építkezésekre egyszerre írja-e ki a pályázatot, vagy csak abban az arányban, amint az építkezést megkezdik. A törvényhatóság tudvalevőleg egy határozott, hogy a rossz pénzügyi helyzetre való tekintettel csak a legfontosabb épületek építését kezdi meg oly formán, hogy csak annyi épületet készít el, amennyire fedezettel bír.

Alapos vita után, melyben részt vett csaknem minden bizottsági tag, abban állapodtak meg, hogy az összes építkezésekre ki írják a pályázatot. A munkálatokat természetesen nem kezdik meg minden vonalon. Az esetben azonban, ha a pénzügyi viszonyok a pályázat lejártáig javulni fognak, úgy hogy az építkezés költségeit meg lehet szerezni, minden vonalon megkezdik az építést.

A pályázat kiírásával Wallner Ödön főügyészt bízta meg a bizottság. A szövegezés Schodits Elemér műszaki tanácsosnak lesz a feladata. A pályázat kiírásától számított 60

nap múlva meg fogják kezdeni az építkezést.

A pályázatok során az összes munkálatokra lehet majd pályázni, de az egészről külön is ki lehet emelni négy csoport pályázatot és pedig általános építési, szerelési, villanyvilágítási és hézagmentes padozási, asztalos munkákra.

A pályázati kiírás a napokban meg fog történni.

A TISZÁNTÚL A KATH. KÖR MEGALAKULÁSÁRÓL.

Milyen volt a régi Kath. Kör?

Érdekesnek tartjuk itt az ujjászületés pillanatában emlékezni a Katholikus Kör megalakulására. 1895 november 3-án történt a megalakulás, a Kör házának, régi helyiségeinek felavatása s erről az ünnepélyes aktusról a Tiszántúl első évfolyamának 259. száma november 4-én rendkívüli kiadásban számolt be. A Tiszántúl régi, sárga felírásából vesszük ezeket az adatokat a Kör megalakulásáról.

Több mint 300 tagja volt akkor a Körnek s a közgyűlés egyházi elnöké b. e. Palotay László apát-kanonokot, világi elnöké pedig gróf Batthyány József élesdi birtokost választotta meg. Palotay a közgyűlésen gondolatokban gazdag, hatásos felolvasást tartott a katolikus körökről.

Az első tisztviselői kart és a választmányt a következőképp alakította meg a kör:

egyházi alelnökké: *Dencs János* esperesplébános;

világi alelnökké: *Dus László* városi főügyész;

titkárrá: *Schweiger Ede* ügyvéd választották meg.

Az igazgató választmányt egyhangulag a következő tagokból alakították meg:

Lauran Ágoston, Pekanovits Imre, Kersch Ferenc, Bereczky Géza, dr. Hoványi Ferenc, dr. Mártonffy Bogdán, Schlauch Nándor, Géczy Lajos, Milibák József, Radnai Farkas, Czeglédy Sándor, dr. Persz Adolf, Kugler Albert, Janky József, Karger Sándor, Csátary József, Kolozsváry Béla, Nemeskey Andor, Gram Sylveszter, Gyalokay János, Fetscher Antal, id. Rimanóczy Kálmán, N. Juszt Sándor, dr. Vucskics Gyula, Kádár János, Szántó Lajos, Mihucz Péter, Erdélyi József, Török József, Böszörményi Géza, Noszáky Rudolf, Stark Gyula, Weidlich István, Kuncz Gusztáv, Vidovich György, Frankó Endre.

A Kör nevében *Kuayhósgy János* mondott köszönetet *Schlauch Lőrinc* bibornok, *Palotay Lászlónak* és a lat. szert. káptalanoknak. Az ő áldozatkészségük, fáradhatlan tevékenységük tette lehetővé a Kör létesítését.

Akkor is dr. *Némethy Gyula* közölt ismertetést a Kör helyiségeiről, mint most, a Kath. Kör új, impozáns, gyönyörű palotájáról.

Itt közöljük ezt a cikket is, érdemes összehasonlítani a mostani helyiség leírásával.

A régi jó világban sok szellem és kedély volt az emberekben. Ha valaki, kivált nagyobb városokban megépítette házáat, rá is irt egyet-mást, amivel sokszor valóságos egyénisége bélyegét ütötte hajlékára. Pl. egy régi házon ez a mondat volt olvasható:

„Was steht Ihn vor meiner Haus
Und lässt die bösen Mäuler aus
Ich hab's gebaut, wie mir's gefällt,
Mich hat gekost mein gut Stück Geld!“

Bezzeg még több oka lett volna manapság a „vasszáju ujságírók“ korában vértetni magát a rosszakaratu kritika ellen! Az a pompás emeletes palota azonban, amelyet az egyházmegyei alap az Apáca-utcán építettett, részben a Kath. Kör részére helyiségül, épen nem fél még a legszigorubb kritikától sem. Nemhiába, hogy Rimanóczy legzenialisabb

A KATHOLIKUS KÖR ÚJ OTTHONA.

Mikor vagy husz esztendővel ezelőtt az egyházpolitikai küzdelmek lezajlottak, s a katolikus öntudat országsszerte ébredezni kezdett: az üdvösség 1895-ik évében fölépült a Szilágyi Dezső-utcán, az Orsolyaszűzek iskolája mellett az a szép barokk egy emeletes ház, melynek emeletén, néhány szerény helyiségben, az év vége felé, az újonnan alakult Katholikus Kör helyezkedett el. Egy nagyobbacska, egy kisebb játék-, egy olvasó-, egy könyvtár- s egy előszobából állott az egész klub helyiség. Később a nagy szobát a kisebb játékszobával összekötötték, de még így is kicsinynek bizonyult a hely a Kath. Kör nagyobb ünnepélyei számára, s ehez képest hol a főgimnázium, hol a Kereskedelmi Csarnok, hol meg a jogakadémia vagy a püspöki palota nagytermét kellett kölesőn kérni azon ünnepélyek megtartására, melyeknek magas színvonalát még az ellenséges sajtó is elismerte.

Az emberi élet, tudjuk gyakran nem egyéb, mint kiábrándulások, illúzió szétfoslások egymásutánja. Ahogy jó Petőfi énekl:

Álmodtam szépet, gyönyörűt,
Álmodtam és fölébredék.

Mért keltettél föl oly korán?
Mért nem hagyál álmodni még?
A boldogságról álmodám...
Miért bántottad álmodom?...
Oh istenem, oh istenem!
Hát a boldogságról nekem
Még csak álmodni sem szabad?

Szerencsére az élet néha viszont olyan meglepetésekkel is kedveskedik, melyekről nem is álmodtunk, mint a jó öreg Horátius mondja:

Grata superveniet, quae non sperabitur hora... (Epist. I. 4. 14.)

A Katholikus Kör tagjait most ez a boldogító érzés tölti el. Nekik szabad lett volna álmodni arról, hogy a „kis makk magas sudárba szökken“, de bizvást elmondhatjuk, hogy nem is álmodtak olyan fényes impozáns otthonról, aminőben ma tartják meg közgyűléseiket. A valóság itt meghaladta a legmerészebb álmokat.

* * *

Lássuk először az időpontokat, a dátumokat. *Sztarill* Ferenc építész, 1913. április 7-én kezdte meg a munkálatokat, s mivel a tavalyi rendkívüli esős nyár igen hátráltatta

az építést a nagy kétemeletes épület csak szeptember 15-én került tető alá. Az ősz szerencsére száraz volt, de a tél ismét oly hideg, hogy csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerült az egész építést és berendezést folyó évi február 21-ére befejezni. A kerti veranda, a nyári tekepálya elkészítése s a kerthelyiség rendbehozatala tavaszra marad.

A Katholikus Kör új épülete a nagyváradi lat. szert. alapítványi pénztár Szilágyi Dezső-utca 5-ik sz. a. telkén az ugynevezett régi Katholikus Kör házának udvarán és kertjében emelkedő, kívülről minden diszt nélkülöző hosszúkas négyszög alakú kétemeletes épület. A régi utcai épületnek most az utca fölé irányuló üvegeresszel ellátott kapualján végig haladva, üveges magas folyosóba jutunk, mely az utcai épületet az udvarban álló új épülettel összeköti. 14 lépcsőfokon fölmenve (ilyen magas az új ház souterainja) egy 10 méter hosszú 3-70 m. széles előcsarnokba jutunk. Egyelőre a földszinten maradván, lépünk be a nagy középső folyosóba, melytől jobbra-balra az ugynevezett klubhelyiségek találhatók. A bejárástól jobbra könyvtárszoba, balra a titkár v. ház-nagy szobája. Az egész földszintet közepén hosszában átfutó folyosótól jobbra van a

Megnyilt az új harisnya és keztyűáruház Rákóczy-ut 7 szám
Szt. István palota.

Kötött és szövöttárúk, trikók, svetterek, jáger alsók, gyermek kabátok. Dus
választék olcsó árak folytonos újdonságok.

építőnk műve, hogy distingvált modern rococo-stylje, diszkrét előkelő szinhangulata, áttetsző, kitűnően disponált arányai, pompás fekvésével párosulva igen előkelő helyet biztosítanak számára újabb építményeink sorában. Külső ornamentikája pláne oly eredeti és izléssel teljes, hogy e tekintetben megéppen páratlan.

Szépen faragott kapuján belépve, balra impozáns lépcsőház tárul elénk, amelyen át följuthatunk a Kath. Kör helyiségébe. Magas szárnyas ajtó vezet a nagy terembe, melyben nappal három óriási ablak, amely a homlokzat közepét ékesíti, osztja a világosságot, este pedig két diszes, szép művi bronz csillárlámpa terjeszt meleg, sárga fényt. A nagy terem szinhangulata meleg; a világossága és vörösbarna színek dominálnak. Köröskörül széles vörös divánok kínálóznak, az ablakközökben fénytelen faragott rámajú tükrök pompáznak. Ha néhány jól választott olajfestményt tesznek a falakra, a terem igen diszes leendő. Jobbra nagy ajtó nyílik a billiárd terembe, ahol pompás, nagy luxussal kiállított billiárdasztal csalogatja a karambol kedvelőit. E terem szinhangulata rideg, este zöldes, amihez a zöldes fényű Auer-lámpák nem kis mértékben járulnak. A harmadik hosszukás terem az olvasó helyiség, óriási asztallal, kényelmes, igen szép mintázatu divánokkal és zsölyékekkel. A negyedik a kártyázó-szoba öt-hat igen szolid munkájú asztallal, amelyek a leghevesebb játékok ütései is dacolni fognak. Innen egy ajtó a folyosóra vezet, innen egy másik ajtón az elnöki szobába juthatunk, amelyben egy íróasztal s egy igen elegáns, finom garnitúra diszeleg. Különben a fabutorok, a szekrények, asztalok, minden teremben pompás, szolid darabok, valamennyi fénytelen matt fából. Nagyváradi kath. közönsége, kiket hozzon Isten minél számosabban ez elegáns, szép termekbe, kétségkívül elismeréssel adózik a bíboros főpászornak, kinek ilyen bőkezűsége ilyen szép otthon teremtett számára; sőt merném mondani, Nagyváradi egész közönsége, mert hiszen városunk lett egy diszes impozáns palotával s egy nemes célt szolgáló helyiséggel gazdagabb.

Giulio Luncasproni.

billiárdszoba, két teke asztallal; mellette egy játékszoba két kártya és egy tekeasztallal, azután a harmadik játékszoba csupa kártyasztalokkal. A középső folyosótól balra első az olvasószoba, hosszú olvasóasztallal és szép angol mokett-zsölyékkel és divánokkal; második a szalon, vagy társalgó, perzsaszőnyeggel, angol politúros asztalkával, bordó-vörös zsölyék és diványokkal. A falak színe is halvány vörös, terem és berendezés finom választékos izléssel, tartózkodó előkelőséggel van összehangolva. Elegáns, férfias egyszerűségű a harmadik szoba is, a gyűlésterem. Mind a hat klubszoba talaja aszbesztes hézag nélküli, halványsárga felület; magassága 10 m. mindegyiknek 2 nagy ablaka van, kertre nyíló, függönyös; pompás, változatos alakú modern villamos lámpái, keret nélküli elegáns nagy tükrei. A nagy középfolyosó vége a kertre nyílik. Ugyancsak a folyosó végéről lemehetünk az elég világos souterrainba is, hol vendéglőhelyiség, téli tekepálya, konyha kamara, pince, a központi fűtés gépháza s más mellék helyiségek vannak.

De hagyjuk el immár azon helyiségeket, melyekben a Katholikus Kör tagjainak testi szükségleteiről gondoskodnak, s keressük fel a lelki igények teljesítésének színhelyét, az egész épület fénypontját, koronáját, a nagy-

Réz kapitány bravuros fogása.

Megvendégelt szökevény.

Tegnap délután a nagyváradi rendőrség egyik jeles tisztje Réz Bertalan bravuros fogást csinált a váradi határban. A sok rabló szenzációs elfogatása mellett, melyek Réz Bertalan érdemeit emelték, nem kevésbé érdekes a tegnapi fogás sem, melyről az alábbiakban számolunk be.

A vadak réme.

Napirenden van az utóbbi időben, hogy a vadállományt minden vadászterületen megszákmányolják a vadászok. A rendőrségen e miatt állandó a panasz. Hogy a további garázdálkodásokat megakadályozzák, Réz Bertalan maga vette kezébe az ügyet és állandó ellenőrzés alatt tartja a határt. Hol itt, hol ott jelenik meg váratlanul a kapitány s így a vadászok kénytelenek a folytonos zaklatás miatt odahaza maradvá békét hagyni a vadászterületeknek.

Tegnap délután ilyen ellenőrző körutra indult Réz Bertalan és pedig a Hágó felé, ahol már nem egy kitűnő fogást csinált.

A rab katonaszökevény.

A Hágó tetejére ért éppen a kapitány, mikor a Hágó alján egy huszár alakja tűnt fel. Rongyos, sáros eszima, vászonruha és piszkos piros huszársapka volt rajta. Abban a pillanatban, amikor meglátta a tetőn a kapitány lovasalakját, vad futásnak eredt. Réz Bertalan megsarkantyuzta lovát s utána-vágtatott a menekülő embernek. Pár percig tartott az üldözés, a huszár megállott.

— Ki vagy? — szökevény meg Réz a huszárt.

— Jelentem alásan én nem vagyok katoná. Ezt a ruhát a váradi piacon vettem s most haza akarok menni Biharpuszpökibe.

Réz azonnal látta, hogy katonaszökevény-nyel van dolga, de azért újabb kérdést intézett hozzá:

— Ha nem vagy katoná, miért futottál meg?

Azért instálom, mert éppen ott voltam akkor, mikor itt ezen a helyen el tetszett fogni a rablógyilkos cigányokat és emlékeztem rá, hogy milyen szigoruan tetszett velük bánni. Félelmemben akartam menekülni.

A fogoly születésnapja.

Az elfogott huszár sapkáját mélyen szemére huzva ballagott a kapitány lova előtt. Réz Bertalan nehogy feltűnést keltsen, a mellék utcákon kísérté be a huszárt egyenesen a lakására, ahol Károly László tizedes és Balogh Zsiga lovasrendőrök vették őrizetükbe addig, míg a katonai készenlét megérkezett. Réz Bertalan röviden kihallgatta a szökevényt, aki töredelmesen bevallott mindent.

A kihallgatás során kiderült, hogy Lé-vay Józsefnek hívják. Lé-vay októberben önként soroztatta be magát katonának.

A feszes huszárruha, csillogó kard, a bársonyszőrű paripa azonban nem sokáig tartották benne a katonaságot való rajongást. Csakhamar visszavágyott a szabadba az ekeszerva, a kasza, kapa mellé. Különösen nem volt megbékülve a katonai élelmezéssel. Hogy kedvére ehessen, valamit uton-módon megkerítette egyik társa ládája kulesát azzal a szándékkal, hogy alkalom adtán bele fog nyulni. A lopást azonban észrevették és a huszárt letartóztatták. A vizsgálat már három hónapja tart, s azóta a huszár fogságban volt.

Tegnap reggel február 21-én éppen a születése napjának reggelén elhatározta Lé-vay, hogy haza szökik a szüleihez. Furfangos módon sikerült is megugrania a fog-

termet. A tágas derült impozáns lépcsőházban menjünk fel az első emeletre egy nagy előterembe, mely egyúttal ruhatár gyanánt szolgál. Innen üvegajtók vezetnek a díszterembe. A két emelet magasságú terem főrésze nagy, 20 méter széles és 20 m. hosszú négyszöget alkot. Ehhez csatlakozik a 14-15 m. hosszú és 4 méter széles belépőtér, s a 10-30 méter széles, 6-20 m. mély szinpad vagy pódiumtér, úgy hogy a díszterem egész hossza 30-20 m., alapterülete pedig vagy 520 négyzetméter. A Sas Vigadó terménél ehhez képest szebb, de minthogy itt a karzat nem nyúlik annyira előre, a különbség nem igen feltűnő.

Azonban a díszterem nemesak nagy és nagynak is látszik, de a maga egyszerűségében és tartózkodó díszítésével kellemes, derült, előkelő benyomást tesz. Három oldalról vasoszlopokon nyugvó karzatok tagolják, melyeknek görbe, hajlott vonalai, az apszis-szerű szinpad ívével harmonikus egészet alkotnak. A terem talaja tükrösíma, fényes, világos parkett, a karzaté linoleum. A szinpad fölött a magyar czimer diszeleg, a falak festése a pápai színek: sárga és fehér váltakozása. A mennyezet és karzatok mellvédje fehér esontszin, az oldalfalak halvány narancssárgák. Az ablak feletti függönyök, a karzat könyöklői,

a párnázott székek* párnái aczélkék plüsbőy valók. Villamos menyezeti lámpák, s 40 nagytűkör egészíti ki a terem előkelő, finom izléssel összehangolt díszét.

Égészítsük ki szerény ismertetésünket először azzal, hogy az épület alapjai betonból, a falak betonos téglákból, a menyezetek vasbetonból valók s így az egész tűzmentes anyagokból készült, valamint az építés és berendezésben részt vett cégek és iparosok jegyzékével. Az asztalosmunka Tarsoly Ferenc és Buzássy József, a lakatos Tátray Sándor, a mázó Papp József, az üveges Hant Frigyes, a falfestés Koch Károly, a bádógos Vlád és Eberl, a műkö Melocco Péterl, a terazzo Nutta Jakab, a hézagmentes aszbesztes padló Wippler és társa a parkett az Egyesült parkettgyár, a linoleum Haas Lipót, a vasszerkezetek a N. V. vasöntő és gépgyár, a villamos világítás a N. V. városi villamosmü, a kárpitos Barza József és Szolga, a butorok Kovács Kálmán, a takaréktűzhely Dobozi János, a központi fűtés és szellőztetés Waldmann Antal, a kőműves munka Szücs Józseftől való, az ács munkála-

* A díszteremben 40 párnázott, 500 hajlitott fa-, a karzaton 40 párnázott, 204 hajlitott faszék van elhelyezve. Sztařill számítása szerint a nagyterem 2000 embert is befogadhat.

Művészeti fényképek Amigó József

Helyi és vidéki telefon szám: **706.**

műtermében (volt Lemberg műterem) Rákóczi-ut 8. szám.

házból. Nehogy sokan lássák a rendes ut helyett a bihari Hágó felé vette útját, ahol Réz Bertalan elfogta.

A huszár vallomása annyira meghatotta Réz Bertalant, hogy kárpótolta az elmaradt születésnap lakomáért. Olyan uzsonnát adott a huszárnak, hogy olyat aligha látott odahaza.

Leszurlak, ha szökni mersz.

Éppen javában lakmározott Lévy, mikor megjelent *Serbán* György huszártizedes és *Barta* János közhuszárból álló katonai kirendeltség és átvették a szökevényt. Lévy fészeken felugrott az uzsonna mellől előírásosan tisztelgett, aztán összekapolta az ételmaradványait s busan utnak akart indulni.

— Közhuszár! Lévy figyelmeztetlek, hogy a katonaságnál a szökés a legnagyobb bűn. És most átvesszek a polgári hatóságtól és foglyom vagy. Utközben meg ne kíséreljed a szökést, mert a törvény értelmében kardommal szurlak le! Megértetted? Hangzott a káplár rideg parancsszava.

— Dehogyan szökök én meg! Csak menjünk már. Mondta elpirulva a legény és szemében könny csillogott.

— Hátra arc! Indulj!

Alkonyodott s talán senki se vette észre a sápadt villany fényénél, hogy az emberek tömegében kísérik egy huszárt.

Csernoch biboros. Esztergomból jelentik; Csernoch János hercegprimás nemsokára bibornok lesz. A tavasszal kinevezendő új bibornokok közt szerepel a hercegprimás is.

tokat pedig Kovács János vezette. A szobrászmunkák Peller Ferenc tudását dicsérik. A tükrök a nagyváradi templom és üvegfestészeti r. társaság, a rézkorlátok a n. v. vas és rézipar r. társaság, a felirások a Mentor r. társaságtól valók. A kőműves munka jelentékeny részét az időközben megalakult keresztényszocialista szakszervezet tagjai végezték. Az összes építkezés mintegy 230,000 a berendezés 50,000 koronába került. A Katolikus Kör régi helyisége 1895. nov. 3-án nyílt meg. A nov. 4-iki Tiszántúiban is e sorok írója írta le a régi otthont.

* * *

„Leteszem a lantot, nyugodjék; tőlem ne várjon senki dalt...“ mondja neni való jó Arany János. Én is úgy érzem, hogy az a néhány adat, amelyet itt leírtam, a tények olyan dicsérete, amelyhez kár egy jöttát is fűzni. Mégis idézem a Bölcsesség könyvének szavait: *consummatus in brevi explevit tempora multa.* Valóban, a Katolikus Kör fejedelmi bőkezűsége Maecenása, Belopotoczky Kálmán püspök úr *consummatus in brevi*, eddigi köztünk tartózkodása alatt explevit tempora multa, hosszú időkhöz is méltó alkotást hozott létre. Adja az ég, hogy még sokáig gyönyörködhessek monumentális alkotásában, de a hála, tisztelet, nagyrabecsülés érzéseiben is, mely mindnyájunk szívében árad.

Serus in coelum redeas!

Némethy Gyula dr.

FÉNYES ESTÉLYEK A KATH. KÖR ÚJ PALOTÁJÁBAN.

Bemutató. — A mai ünnepély. A nagybójtai előadók.

*

Ma nyílik meg a Kath. Kör új palotája. Ami a napokban itt történik a redakciónk ablakai előtt, az kulturesemény. Kinézünk az ablakokon és egy új kor hajnalhasadását látjuk. Naponta száz meg száz ember fut fel a lépcsőkön, jönnek csodálni az új palotát és ragyogó lelkesedéssel beszélnek róla.

De beszélni fog erről a kimagasló eseményről az egész ország s mi büszkék vagyunk rá, hogy a katolikus társadalom ilyen fontos és a maga nemében páratlan szépségű palotához jutott.

Az új palota művészeti, építészeti szempontból is elsőrendű alkotás. Ezt arra hivatott tollal írja meg a *Tiszántúl* mai ünnepi számában dr. Némethy Gyula tb. kanonok, a kiváló műkritikus. A laikus közönséget pedig egyszerűen magával ragadja az impozáns épület sok belső és külső szépsége, eleganciája, a berendezés előkelősége.

Tegnap délelőtt 11 órakor volt meg a bemutatás a sajtó képviselői számára. Mert az új Kath. Kör intenzíven kapcsolódik bele a modern életbe s míg klubhelyiségeiben a csöndes társasélet fog örvezenni, fent a ragyogó nagyteremben hangversenyek, bállok, tudományos és művészeti előadások lesznek.

Egyhangu elragadtatással nyilatkoztak a körhelyiségek intim melegségéről, a hangversenyterem pazar szépségéről, az étterem szolid berendezéséről. Az étterem nyilvános lesz, ahol ellenőrzés mellett szolgálják ki a legfinomabb ételeket és borokat. Különben erre garanciát nyújt *Ille* János vendéglős, aki a Tusnád fürdői vendéglőt vezette eddig kitűnő érzéssel.

A tegnapi bemutató-sétán megjelent több katonai és polgári előkelőség, akiket *Belopotoczky* Kálmán v. b. t. t. nagyprepost vezetett körül a palotában, mint szívélyes házigazda.

A mai nap programja.

Ma délelőtt lesz a Kör új helyiségének megáldása, mely után a Katolikus Kör megtartja rendes évi közgyűlését s az új helyiségeket használatba veszi.

Az egyházi megáldás szertartását dr. *Karácsonyi* János kanonok végzi, délelőtt fél 11 órakor. A közgyűlés 11 órakor kezdődik az új díszteremben.

Este 8 órakor a Kör új, fényes dísztermében a Kör tagjai és hozzátartozóik zártkörű társas vacsorára gyűlnek egybe.

Erre a vacsorára oly tömegesen jelentkeztek résztvevők, hogy a későn jelentkezők hely hiánya miatt már jegyet sem kaphattak.

Tekintettel a jelentkezők nagy számára, kéri a rendezőség a résztvevőket,

szíveskedjenek a belépés alkalmával a vacsorajegyeket, melyek belépti jegyül is szolgálnak, készen tartani és felmutatni.

A szezon-nyitó program.

Mint már jeleztük, gazdag és igen előkelő nivón álló prgrammal kezdi meg működését az új Katolikus Kör. Kedden (febr. 24.) lesz az új helyiségben az első *vetítőest*, amelyen dr. *Karácsonyi* János kanonok fog beszélni, a Dunáról. Dévénytől Orsováig bemutatja az impozáns folyót, s élvezetes kommentárt fűz a színes képekhez.

A következő kedden (márc. 3.) dr. *Némethy* Gyula tart előadást a *középkori kolostorokról* s márc. 10-én dr. *Vucskits* Gyula tartja az utolsó előadást *Krisztus kinszenvedéséről*.

A nagybójtai előadások ciklusát (5 előadás) dr. *Vucskits* Gyula kanonok, szeminárium rektor nagyhatású beszéddel fogja bevezetni. *Legfontosabb kérdések* címmel tart előadást febr. 27-én. Ugyanekkor *Varró* Zsófia urleány zongorázik és végül dr. *Kozáry* Gyula, az országos híri filozofus tart mélyenjáró gondolatokban gazdag előadást *Széchenyi és Pascal vallásosságáról*. A többi előadások így következnek: II. márc. 6. Dr. *Pataki* Arnold theologiai tanár: Az emberiség kora. *Vucskits* Ottóné őnagysága zongora száma. *Kovács* József bpüspöki esperes plébános: Isten útja, költői elbeszélés. III. márc. 13. Dr. *Némethy* Gyula: Az ősember. *Kereszthy* Stefike fog igen szépen énekelni s aztán *Kraviánszky* Mór premontrai tanár értekezik a középkor szelleméről. IV. márc. 27. Dr. *Vucskits* Jenő: Irodalom és művészet mint etikai értékeink. *Szalay* Aladár zongorázik és *Kovács* S. János tart igen praktikus előadást a szülőkről a szülőknél. V. április 3. *Magyar* József Eperjes város főjegyzője igen vonzó stílusban fog beszélni Az élet és a szenvedés izgalmas problémájáról. *Hubert* testvérek virtuóz zenezsáma tölti be a a második számot s végül dr. *Krüger* Aladár, lapunk felelős szerkesztője fog alapos előadást tartani A világi nagybirtokról.

Szigligeti Ede életrajza.

Somló Sándor Nagyváradon.

Oroszágos ünnepség készül Nagyvárad halhatatlan nevű szülöttének tiszteletére. Első szinpadunkon, amelynek a magyar népszínmű megteremtője évek hosszú során át igazgatója volt, s mindenütt, ahol alkotásai azóta is állandóan műsoron vannak; megünneplik Szigligeti Ede születésének századik évfordulóját.

Nagyvárad irodalmi társasága, amely a nagy író nevét viseli; s amely fényes kultuszt teremtett Szigligeti Ede emléke körül: évről-évre felolvasásain ünnepi, mellszobrát főterünkön felállította: azzal üli meg ezt az ünnepnapot, hogy bemutatja a Szökött katonát, a Liliomfi és annyi más maradandó becsü szinpadi alkotás írójának életrajzát, amelyet a Társaság megbízásából Somló Sándor, a ragyogó tollú író készített, aki annál nagyobb szeretettel és lelkesedéssel készítette el ezt a nagy művét, mert a néhai Mester tanítványa volt s hozzá a hála és nagyrabecsülés szálai fűzik.

HOLLANDY, PAPP és VELICS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Kaszarnya-ter 7 szám. (Pankolics-telep)

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket rak-táron tartunk. — Jobbminőségű butorok javítása és fényezése (a helyszínen is) azonnal jutányos áron eszközöltetik. — Tervekkel és rajzokkal kívánatra díjtalanul szolgálunk.

Somló Sándor nagyszabású művét március hó 8-án a százados születésnap évfordulóján mutatja be a Szigligeti Társaság ülésén, mint ezt már hírül adtuk. Somló Sándor a Társaság meghívására március hó 7-én este érkezik Nagyváradra s másnap, a felolvasás után pedig tiszteletére a társaság díszlakomát rendez, bizonyára művelt közönségünk imponáló részvétele mellett. Este pedig a Szigligeti Színházban Erdélyi Miklós színgazgató díszelőadással fejezi be az emlékezetes ünnepnapot.

Az ünnepség részleteinek megállapítása dolgában egyébként Rádl Ödön elnök hétfőn délután 4 órára összehívta a Szigligeti Társaság választmánya által kiküldött bizottságot, amelynek Rimler Károly polgármester, Erdélyi Miklós színgazgató, Sas Ede főtitkár és Nosz Gusztáv titkár a tagjai.

Nem kételkedünk benne, hogy Nagyvárad közönsége az irodalom és színház ez emléknappját meleg érdeklődésével igazán fényes ünnepé avatja.

A kenyér árát megint emelik.

Körülbelül két héttel ezelőtt a nagyváradai sütőmesterek két fillérrel felemelték a kenyér árát. Most, ma vagy holnap ismét drágább lesz a kenyér, ugyancsak két fillérrel. Ez a gyors és aránylag nagy áremelkedés nem a sütőmesterek büne. A pékek addig, míg a fehér kenyér 24, a barna pedig 20 fillér volt, házat tudtak szerezni, most pedig, amikor 70 százalékkal felemelkedett az ár, egymásután bukna meg a sütőmesterek.

Most a malom a bünös. Lelkiismeretlenül emeli a lisztárakat, pedig a buza nem annyira drága, hogy a liszt jelenlegi ára arányban állhatna a buza árával. Más a kolosszalos áremelkedés oka.

Az összes helybeli malom ügynökökkel dolgozik. A sütőmestereknek nem adnak el lisztet, csak ügynökök útján. A jutalékot természetesen a mesterek fizetik, a kik viszont a mennyire lehet a fogyasztóktól szeretnék visszakapni az ok nélkül kidobott ügynöki jutalékokat.

A közönség azért eszik drága kenyeret, mert az alkuszok még a helyi piacot is lefoglalták. Az pedig, hogy ez megtörtént, egyedül a malmoknak köszönhető. A közönség csak a pékeket üti, mert közvetlenül velük áll érintkezésbe, de ha bepillantnának a malmok hallatlan nyereszkeskedési vágyai mögé, megtudnák, hogy a közönség is de maguk a pékiparosok is a malmok áldozatai.

Egy kis példa arra, hogy miért emelik a pékek a kenyér árát; az elsőrendű kenyérliszt és az elsőrendű zsemleliszt árai január 12-én 32-40, illetve 33-80, január 23-án 33-80, illetve 35-20, február 4-én 34-40, illetve 35-80, 17-én 35—, illetőleg 36-40 és 19-én 35-80, illetőleg 37-20. Tehát a kenyér és zsemleliszt egy hónap alatt 3 korona 40

fillérrel emelkedett. Most jön egy újabb lisztár emelkedés, a mely a 3-40-et kiegészíti 4-20-ra. És mindenki a péket szidja a malom és az ügynökök pedig a markukba kacsognak.

Páter Bangha Nagyváradon.

Örömmel tudjuk olvasóinkkal, hogy a modern magyar egyházi szónokok egyik legjelesebbje, dr. Bangha Béla Jézustársasági áldozópap, aki az ősszel a rendje szabályai szerint előírt harmadik „probatióra” Canterburyba, Angliába küldetett, visszaérkezett Magyarországra s most a nagybőjti időszakban Budapesten és több vidéki városban fog szentbeszédsorozatokat tartani.

Bangha Bélát ismeri és szereti az egész keresztény Magyarország, ismeri és rettegi ennek a keresztény Magyarországnak minden ellensége. Mikor Angliába utazott, a Világ és társai összeirtak tücsköt-bogarat, hogy a kiváló szónok „számüzetésbe ment”, hogy „elkeseredett” stb. Ezekre a zöld irkafirkákra elég cáfolat volt annak idején a jezsuita rend szabályainak közlése, melyek szerint az ilyen kiküldetés mint harmadik „probatio” a rendi élethez tartozik. Most pedig élő cáfolat lesz maga Bangha, aki külföldi tartózkodásából friss erővel jön haza és folytatja áldásos munkásságát Magyarországon tovább.

Ebben az apostoli munkában az első közt keresi fel Bangha Béla Nagyváradot. Ismerősök közé, barátok és tisztelők körébe jön ide Bangha Béla s a mint eddigi itteni szereplései mély nyomokat hagytak maguk után, a lelkek gazdagodását fogja eredményezni mostani szereplése is.

Lelki gyakorlatokat fog tartani Bangha Béla a művelt katolikus közönség részére, még pedig az eddigi szokásnak megfelelően, az olasz plébánia-templomban. Az eddigi bevált módszer szerint ismét külön lesznek szentbeszédek a férfiak és külön a nők részére. A beszédsorozat március 17-től 21-ig fog tartani. A részletes programot az alábbiakban közöljük:

Konferenciák intelligens nők részére:

Naponta délután 3 órakor.

Kedd, márc. 17-én. *Modern nő és keresztény nő.*

Szerda, márc. 18. *Kereszténység és a nő.*
Csütörtök, márc. 19. *Az életcél és a nő.*
Péntek, márc. 20. *Az apostolkodás és a nő.*

Szombat, márc. 21. *A tabernaculum és a nő.*

Konferenciák intelligens férfiak részére:
Naponta este fél 7 órakor.

Kedd, márc. 17. *Új eszmék és ősi hit.*
Szerda, márc. 18. *Krisztus és az egyház.*

Csütörtök, márc. 19. *Haladás és az egyház.*

Péntek, márc. 20. *A kereszténység lényege.*

Szombat, márc. 21. *A mi zászlónk.*
Vasárnap, március 22-én reggel 7 óra-

kor befejező beszéd: „A miről az öröklámpa beszél”. Szent beszéd után közös szent áldozás.

Ugyancsak vasárnap d. u. fél 6-kor a Katolikus Kör sajtógyűlést rendez, melynek programján szerepel Bangha Béla is ily című szónoklattal: „A világ ura”.

Az összes konferenciabeszédeken csak meghívóval lehet részt venni. Meghívók az olasz plébániahivatalban kaphatók

Nagyváradai primadonna Berlinben.

— Kállay Jolán külföldre megy —
Beszélgetés Zsigmondy Annával.
Az új ballerina. — Szöke csoda.

Nagyváradon olyan gyorsan váltakoznak a primadonnák, mint az égen a báránnyelvények. Jönnek-mennek mint szokás mondani.

Kállay Jolán úgy jött, mint valami rózsaszínű felhő. De olyan viharokat hozott magával, amelyek egészen felkavarták a diákok életét. Most komor fellegként lebeg felettünk a primadonna, mint azt migirtuk, — minden pereben készen arra, hogy lesújtson a városra, de főleg az ujságírókra.

Amaz ismeretes diákbotrányok a török béggel való lelketlen kombinációk, de leginkább a tökéletes feleséget lerántott kosztüme végleg elkeserítették Kállay Jolánt. Nagy feltűnést keltett a napokban, amikor gyászruhában jelent meg a próbán.

— Kit gyászolsz Jolán?

— A váradai primadonnaságomat.

Fekete szegélyű zsebkendőket vett, gyászkeretes levélpapírt használ. Szóval a legkomolyabban veszi a gyászt.

E gyászos hangulatban tegnap súlyos üzleti levelet kapott. Berlinből jött, a Theater Thalia direktorától Kren Alfrédttől. Futó tüzként terjedt el a hír, hogy Kállay külföldi ajánlatot kapott.

Ismerjük az ilyen futó tüzeket... De ez tény. Kren igazgató nagyon udvarias hangon hívja Kállayt Berlinbe, igen szép gázsit kínál és egy hét múlva várja a választ.

Kállay természetesen nem fog habozni. A primadonna tele van keserűséggel Nagyvárad iránt.

— Képzeld, a múlt vasárnap a hátsó ajtón szöktettek ki a színpadról, mert le akartak lőni a diákok. Hát nem borzasztó állapot ez?...

A berlini exkurzió egész komoly és a leghíresebb német színházi ügynök, Ottó Roth írja, hogy ha nem is fogadja el Kren ajánlatát, készséggel szerződötteti őt akár Montj, akár Slivinsky direktor. Emlékezz itt fogja hagyni Kállay a Nagyváradai Ujságírók Egyesületének azt a ruhát a tökéletes asszonyból, amit az osszsajtó tökéletlennek talált...

TELEFON 10-70.

LIFT.

TELEFON 10-70.

MODERN FOTOGRAFIA D A J K O V I T S
S P E C I A L I S T Á J A Nagyvárad. Sas-palota.

Ismét felvetődött egy eshetőség arra, hogy Zsigmondy Anna itt marad. Erdélyi Miklós elmegy a legvégső határig, hogy a megegyezés létre jöjjön. Muakatarsunk beszélgetett a művésznővel a tárgyalásokról.

— Hétfőn biztosat tudok mondani. Addig csak annyit, hogy Erdélyi igazán nagyon előzékeny, de én igen reálisan fogom fel a dolgot. Az én feltételeim huszezer korona körül járnak, nagyon nehéz lesz összeegyeztetni az érdekeket, de velem is lehet beszélni.

Minden esetre fel kell ismerni, hogy az igazgató tiszteli a közönség kívánságát, csak az a színházi politika ne volna olyan titokzatos...

Sűrűn emlegetik most a színháznál Szabó Böske nevét. Egy kritika révén került az első közé Szabó Böske neve s ez a kritika éppen a Tiszántúlból jelent meg a Yankee-leány előadásáról.

Szabó Böske olyan szépen táncolt, hogy egyszerre új csillagot fedeztek fel benne. Pedig már itt van két éve. Most jutott először szóhoz a színpadon.

Ma délután másodszor fog nagyobb táncot bemutatni a Mozikirály harmadik felvonásában Révész tanárral. Most már olyan kedvence a társulatnak, hogy ha menni akarna, akkor sem engednék ki Párisba. Pedig nem is akar menni. De már maga az az eshetőség, hogy mehetne, egész kellemes helyzetet biztosít számára.

E héten fog bemutatkozni a legújabb szőke csoda: Tompa Ilona. Nem lesz sikere Tompa Béla óriási népszerűségére. Diadalmasan fog bevonulni a szívekbe és Tompa Béla családi életébe.

Mindenütt viharok lesznek. Mert a testvérek jó testvérek egy darabig, de mi lesz, ha Ilona azt mondja Bélának:

— Béla, add csak ide a fésűmet, és Béla nem adja oda a fésűt.

Szóval ha ezután flastrom lesz a Béla arcán, hát nem kell mindjárt a kis fiát gyanúsítani?

A nem sikerült leányszöktetés.

„Ha nem jössz, viszlek“.

A falu romantikája még mindig nem halt ki egészen; — leányszöktetés, a hegyek között rohanó lovakon, bezárkózni a házba s a szülők szigorú akaratát így sommásan megtörni, ez volt az álma Krecz János körszablangi legénynek, akinek a szerelmes szívét nagyon megihlették a romantikus falusi igaz mesék gondolata, s is úgy csinál, mint elődje ott a havas hegyek között.

Mert szerelmes volt Krecz János. Persze, hogy a falu legszebb leányát szerette, a furcsa nevű Dezső Koffár Irént, aki Csóhán Mátyásnének volt a nevelt leánya. A tüzes szemű, fekete haju oláh fata azonban nem nagyon vágyódott a legény ölelő karjai után. Hiába kért, hiába könyörgött.

Egyszer azután nagyot gondolt Krecz

Juon. Szép nyári alkonyat volt, esendes félhomály, a virágok illatoztak, már a hold is leskelődni kezdett, amikor bement Koffár Irénékhez.

Egyedül volt otthon a leány. És kinn állt a kocsi, az apró, türelmetlen, toporzékoló lovakkal. Illatos széna a kocsin és rajta színes, szött kendő.

A legény pedig könyörgött a leánynak. Izzó szerelmet esküdt, kérte, hogy legyen a felesége, nem bánja meg, nagyon jó dolga lesz nála.

— Nem megyek én hozzád, Juon, mert nem szeretlek téged. — Menj csak szépen haza.

— De nem megyek, csak veled. Megszeretsz te engem, meglátod, és, — és ha nem jössz, akkor is elviszlek.

Ezzel hirtelen ölbe kapta a leányt, és vitte kifelé. A leány segítségért kiabált, de nem volt senki közelben. Csak a kutyája jött segítségül, s a kutya, no meg a leány karmai segítségével kiszabadult a legény kezéből és futva futott a szomszéd házába. Magára zárta az ajtót. A legény utána. Be akarta törni az ajtót, mire a leány a másik oldalon az aklakon keresztül kiugrott és a kerteken át elmenekült. S mire Krecz Juon betörte az ajtót egy baltával, hült helyét találta a leánynak.

És most jön a rideg próza. Krecz Juont a nagyváradi kir. törvényszék nőrablás kísérlete és magánlaksértésért 3 havi fogházra ítélte. Ellene vallott a leány is, aki most másnak a felesége. Szegény Krecz Juon, mit tehetett egyebet, belenyugodott az ítéletbe.

HUMOR.

MEGADTA NEKI.

Egy fiatal szép leány sétál a már kissé felmelegedett levegőben.

A tulsó oldalról erősen fixirozza egy fiatalember, ki mindenképp szeretne a leánnyal megismerkedni.

Hirtelen észreveszi a fiatalember, hogy a leány lehajol és valamit felvesz a földről és beteszi a ridiküljébe.

Gondol egy merészet, átmegy a lányhoz és így szól:

— Bocsánat, kisasszony, amit az előbb feltett venni a földről, én vesztettem el, az enyém volt.

Igen, na akkor tessék, de máskor szőgezze erősebben a patájához, mondá a leány és átnyújtott a bámuló fiatalembernek — egy törött lópatkót.

AZ ÉRDEMKERESZT.

A falu jegyzőjét nagy tisztesség érte. Harminc évi hűséges szolgálatai elismeréséül a király az arany érdemkereszttel tüntette ki. A kitüntetettet tüdőzölte a község előjárósága és a bíróság tartotta az ünnepi szónoklatot. A beszéd így kezdődött:

— Mindnyájan boldogok vagyunk, hogy a király ő felsége kegyelméből községünk ragyogó tolla pennája a koronás arany érdemmel megkereszteltetett.

A HÁLÁS BARONESZ.

B. baronesz — egy előkelő mágnásfamilia tagja és vén kisasszony — nagy barátja az ál-

latoknak és ez állatvédő mozgalomban élénk részt vesz.

A háziorvosa ismervén a baronesz rajongását az állatok iránt, egy napon kellemes hírrel akarta meglepni és így szólt hozzá:

— Képzelse, baronesz, mit tettem ma, amikor az utcán jöttem. Egy kis szekér jött velem szemközt, amely elé számár volt fogva. A bakon ülő suhanc rettenetesen ostorozta a szegény állatot, mely nem nagyon akart menni. Nem birtam nézni ezt a kegyetlenkedést, kikaptam a fiu kezéből az ostort és alaposan elvertem. Így szatadítottam meg a szegény állatot a kegyetlen bánásmódtól.

A baronesz szemében a meghatottság könnyei villantak fel és hálásan megragadta az orvos kezét s így szólt:

— Igazán szép tett volt ez, doktor ur! Ezentúl ha számár látok, mindig önre fogok gondolni!

Népmozgalmi adatok.

Az állami anyakönyvi hivatal bejegyzései.

A közönség tájékoztatása céljából új rovatot nyitunk. Hetenkint közöljük a nagyváradi állami anyakönyvi hivatal által azon héten eszközölt bejegyzéseket és pedig az eljegyzéseket, házasságokat és halálozásokat névszerint, valamint a születések számát.

Az elmúlt héten: február 15-től 22-ig 7 eljegyzést, 18 házasságot, 42 halálozást és 43 születést jegyeztek be.

A bejegyzések névszerint a következők:

Eljegyzések: Zsiga József — Kandó Erzsébet. Szilágyi József — Todea Ilona. Kiss Gyula — Egri Juliánna. Schreiber Farkas — Schwarz Teréz. Szatmári Péter — Balogh Julia. Nagy Zsigmond — Tasi Juliánna. Szendrei Lajos — Bereczki Julia.

Házasságok: Izrael Jabab izr. — Brenner Róza izr. Kiss István ref. — Szalacsi Zsófia ref. Gáborás Károly g. kath. — Lakatos Julia r. k. Boda Tivadar g. kath. Soos József ref. — Pánti Karolin g. kel. Pojnar Sándor g. kath. — Nagy Julia róm. kath. Farkas József ref. — Kiss Margit ref. Herling Károly róm. kath. — Paulián Magda róm. kath. Hegyesi János róm. kath. — Gülli Mária g. kath. Pálni Miklós ref. — Stidl Valéria ref. Bálint György g. kel. — Mészáros Mária ref. Torzsok Tivadar g. kel. — Szabó Piroska ref. Zsiros Lajos ref. — Zsurka Flóra g. kel. Kulesár János ref. — Boros Julia ref. Schervenka János róm. kath. — Dibáczy Borbála ref. Veres Mihály róm. kath. — Kmesz Teréz róm. kath. Körber Antal róm. kath. — Rozsnyay Borbála róm. kath. Stovazs Frigyes r. kath. — Balogh Mária ref.

Halálozások: Mados János 38 é., Jakab Salamon 61 é., Bede Balázs 30 é., Stuklan József 21 hó, Tóth Zsuzsanna 4 hó, Klein József 1 hó, Sternberg Teréz 2 év, Tabó Ágnes 44 év, Nagy Piroska 11 hó, Molnár József 57 év, Décsi Lajos 5 hó, Fülöp János 50 év, Weiberger Antal 2 nap, özv. Lengyel Józsefné 80 év, Madarász Gregguss 45 év, Ács Gyuláné 25 év, Izsafi Pál 8 év, Bara Imre 9 hó, Jónás Imre 53 év, Pópa

Győződjön meg róla, hogy a

Kolozsvári „Kristály“ Gőzmosógyár

FEST

TISZTÍT

MOS

A LEGSZEBBEN.

Az ország több mint negyven nagyobb városában képviselve.

FONTOS! Nagyváradi fiók: Zöldfa-utca. Weisz Bernáttal szemben.

Tivadar 46 év, özv. Sipos Károlyné 58 év, Zege Emma 3 óra, Rózsa Kálmán 35 év, Weisz Mátyás 50 év, özv. Jakobi Áronné 72 év, Klein Erzsébet 12 hó, Rogina Tivadar 79 év, Lukács Irén 2 év, Bodnár Antal 42 év, Nosza Demeter 76 év, Antal Róza 20 hó, Simándi Sándor 56 év. Högyes György 63 év, Steiner Ganny 28 év, Horváth Ferenc 62 év, Barta Sára 27 év, Sajti Ferencné 24 év, Greczkó Lajos 63 év, Kalla András 13 év, Hadzsi Péter 73 év, Kremzer János 52 év.

..HIREK..

Tájékoztató.

Febr. 22. Katolikus Kör közgyűlése d. e. 11 óraker és társas-vacsorája este 8 óraker a Kör új nagytérképében.

Halálos párbajt

vivott Budapesten két közeli rokon: *Balocsay* Zsigmond pisztoly-párbajban megölte a felesége testvérét, *Hajdu* István közös gyalogezredbeli főhadnagyot. Az u. n. közvélemény ismét megdöbben egy percre, olvassák a lapok hosszú hasábjain között izgalmas részleteket, sajnálják a párbajba belevitt nyárspolgárt, aki mikor a halálos lövést tette, elájult, akinek esze ágában sem volt megölni a sógorát, hajlandó volt bocsánatot kérni a sértésért, amely különben is belső családi viszályból eredt s legrosszabb esetben egy csinos lyukat akart a pisztolyából löni a levegőbe, hogy eleget tegyen a dicső lovagiasság szabályainak. De a katonatiszt urak, *Hajdu* István segédei, a becsület fő-fő őrrei nem tági-tottak; itt lövöldözni kell egymásra és karddal kaszabolni saját bőrüket, különben nincs reperálva a sértés.

És a sértett főhadnagy, szegény, halálos golyótól találva bukott a földre, óh most már meg lehetnek elégedve tisztelt párbajsegéd urak, egészen nyugodt lehetsz uri társadalom, most már minden rendben van, a megsértett becsület helyre van ütve, és, no és a tisztí kardbojt fénye is csoribatlanul ragyog a halott katonán.

Ideje volna már, ha tulmennénk a megdöbbenés borzalmán, ha nem egy napig tartana a véres szenzáció. Egyszer már véget kellene vetni ennek a párbajörületnek, mert akárhogy vesszük, a gyilkolás, ha előre megfontolt és megállapított szabályok szerint történik is, nem lesz a becsület védője.

Hiába ligázunk mi a párbaj ellen, hiába zudul fel egy ilyen esemény alkalmával a társadalom, ez ellen a barbár elfogult felfogás ellen, amely a társadalom egy nagy részét még mindig vaskényszerrel hajtja a „kodex-gyilkolás” útjára, — itt törvényes intézkedés kellene, a törvény irtsa ki a társadalom testéből ezt az ősi, barbár örületet.

A borzalmas párbaj csekély jelentőségű családi összekocnásból keletkezett. *Babochay* Zsigmond hivatalnok nejével, aki *Hajdu* leány összeszólkozott s haragjában bántólag nyilatkozott a *Hajdu*-familliáról. Mikor azonban emiatt testvére, aki szintén *Hajdu* leányt birt feleségül, kérdőre vonta, *Babochay* kijelentette, hogy nem volt sértő szándéka. *Hajdu* István főhadnagy az áldozat, mikor tudomást szerzett a sértésről, ezredének jelentést tett, ahol két segédet bocsátottak a rendelkezésére. A segédek, két századost, megakarták győzni, hogy nem történt olyan sértés, amely párbajt kíván s ezt írásban is kiadja a sértő fél, azonban a két segéd kijelentette, hogy ilyen alapon nem tárgyalnak. Erre a szerencsétlen véget ért *Hajdu* István kénytelen volt borzalmas feltételek mellett megverekedni. A feltételek: kétszeri golyóváltás s ha ez eredménytelen lesz, végkimerülésig bandázs nélkül mérközni.

A második lövésnél *Hajdu* István főhadnagy holtan bukott össze.

* Szentségimádás farsang három napján.

Pár nap még a vigság, mulatozás s elkövetkezik a magabaszállás, a megbánás ideje. Ma már esendesebbek a farsangok, a gazdasági átalakulással szelidült a tobzódás s a hiu vigságok sokat vesztek féktelenségükből. A korábbi századokban azonban a farsangi multságok nem ismeretek határt s annyira elfajultak, hogy az egyház szükségesnek tartotta azok fékezését. E célból rendelte el a farsang három utolsó napjára a szentségimádást, hogy ezzel is szelidítse a féktelen vigasságok, tobzódások káros kinövéseit. Nagyváradon farsang három utolsó napján, ma, vasárnap, holnap hétfőn és kedden a Szent László-templomban 40 órai szentségimádást tartanak. A legméltóságosabb Oltáriszentséget naponként reggel 6 óraker nyilvános imádásra kiteszik; 6, 7, 8 és 11 óraker esendes szentmisék tartatnak, 9 óraker pedig ünnepélyes szentmise lesz. Délután 3 óraker ünnepélyes vecsernye, este 7 óraker litánia és szentségbetétel. A 9 órai ünnepélyes szentmisét ma, vasárnap *Fetzer* Antal fsz. püspök, apátkanonok, a szentbeszédet dr *Lestyán* Endre plebános tartja. Holnap, hétfőn *Spett* Gyula apát-kanonok misézik és dr *Pataký* Arnold prédikál. Kedden pedig a szentmisét dr *Karácsonyi* János apátkanonok, a szentbeszédet *Fetzer* József lelkiigazgató tartja.

Tisza a királynál. A lapok jelentették, hogy *Tisza* István gróf miniszterelnök a választókerületek nj beosztásáról szóló törvényjavaslat letárgyalása s az oláh paktumtárgyalások ügyében való kijelentései után Bécsbe utazik s kihallgatáson jelenik meg a király előtt.

Munkapárti körökből szerzett információk szerint a miniszterelnök ma, vasárnap kihallgatáson jelenik meg a király előtt. A miniszterelnök jelentést fog tenni a választókerületek beosztásáról szóló javaslat letárgyalásáról és az oláh paktumtárgyalások sikertelenségéről.

* Várad-Szent-László kastély.

Biharmegye pompásabbnál-pompásabb kastélyai közé a közeljövőben be fogják iktatni a legújabb épületet is. Az új kastély gróf *Széchenyi* Miklós megyéspüspök tulajdona. Már hónapokkal ezelőtt történt, hogy a püspökség Fugyivásárhely határában nagykiterjedésű birtokot szerzett csere útján a róm. kath. papnevelőtől. A birtokon nyaralót építtetett a megyéspüspök. Erről már értesítette is a község képviselőtestületét, bejelentvén, hogy a püspökség új birtokát mint lakott helyett „Várad-Szent-László” névvel kívánja elnevezni. A képviselőtestület a napokban foglalkozott az ügygel. A képviselőtestületi tagok nagy örömmel és lelkesedéssel vették tudomásul a bejelentést és az új nyaraló elnevezését; a határozatot jóváhagyás végett beterjesztették a törvényhatóságához. Az új nyaraló Várad-Szent-László elnevezés alatt fog szerepelni a helységnévtárban.

* **Tudorrá avatás.** *Toóth* Jenő okleveles gazdaszt tegnap a kolozsvári tudományegyetemen az államtudományok doktorává avatták.

* **Tejvizsgálat az örülteknél.** A kórház-utcai szomorú palotába naponként 700 liter tejet szállítanak. Csütörtökön aztán érkezett egy névtelen levél a rendőrségre, mely felhívja a rendőrség figyelmét arra a tejre, amit e szerencsétlen emberek kapnak, hogy az a tej hamis. A névtelen levél hatása alatt pénteken reggel megjelent váratlanul az örültekháza előtt *Kolontári* János rendőrfogalmazó, *Rösinger* Artur dr város fővegyész és *Vass* Károly detektiv. Minden kocsirol egy palackot magukkal vittek. Dr *Rösinger* Arthur fővegyész aznap délutánra megis vizsgálta a tejet és úgy találta, hogy az semmiképen sincs hamisítva, csak kétszer le van főlözve. Mindenesetre jó volna, ha e szerencsétlen emberek egy kicsit táplálób tejet kapnának.

* **Előadás „Az új göröghódoltságról.”** Ma, vasárnap, február 22-én, bizonyára zsufolt teremben, a város előkelő közönségének jelenlétében tartja meg érdekesnek és élvezetesnek ígérkező előadását dr *Varró* István a budapesti keresk. és iparkamara tisztviselője. Növeli az előadás érdekességét az az előnyös körülmény, hogy aktuális dologról: Az új göröghódoltságról, tehát arról a darab földről szól, amely a legutóbbi Balkán háboru után jutott a volt Törökbirodalomból görög uralom alá. Tehát előttünk eddig majdnem teljesen ismeretlen területet ismert az előadás, hogy teljes legyen az eredmény és a hallgatóság illúziója, rengeteg pompás vetített képen mutatja be az ottani életet és a háboru borzalmaitól sokat szenvedett terület nevezetességeit, szebb pontjait. A tanulságos előadás kezdete este hat óraker a Városháza disztermében. Belépő díj nincs.

* **Halálozás.** *Hadzsi* Péter hagymádfalvi nyug. gör. kath. lelkész élete 74. évében elhunyt. Temetése ma, vasárnap délután 3 óraker lesz Nagyváradon, a Fűzes-utca 14. sz. háztól.

Nagyvárad Vasöntőde és Gépgyár Részvénytársaság

Nagyvárad, Össi-tér.

Gazdasági gép-, eke- és keskenyvágyanyu vasutak gyára; vasszerkezetek, közlőművek, gépjavító-műhely, műszaki-iroda.

Telefon 340. sz.

* **A hivatalos lapból.** A m. kir. pénzügyminiszter dr. Nemes Gábor, Boglutz László és dr. Bányai Gyula nagyváradi kir. törvényszéki jegyzőket önálló működési körrel ruházta fel.

* **Németh püspök jubileuma.** Temesvárról írják, hogy Glattfelder Gyula esanádi megyéspüspök megbizta Szentkláray Jenő dr. apátkanonokot, hogy az egyházmegyei papságból alakított bizottsággal megtegye az előkészületeket Németh József izauropoliszi főlshentelt püspök, esanádi segédpüspök és káptalani nagyprépost negyven éves püspöki és hatvan éves papi jubileumának megünneplésére. Az ünnepség a főpap kettős jubileumát a püspökké szentelés évfordulóját követő napon, április 20-án fog megtartatni, mely napon a jubiláns életének nyolevanharmadik évét tölti be.

* **Szállítási kedvezmény.** Az alulírott kamara a múlt év végén felterjesztéssel fordult a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz, a magyar vasuti kötelekforgalom II. rész 3. füzetében Nagyvárad vásártér állomásra — fennálló kezelési illeték rövidítésével képzett — kedvezményes díjtételek további meghagyása iránt. A felterjesztésnek meglett a kívánt eredménye, amennyiben a nevezett miniszter ur értesítette a kamarát, miszerint a szóban levő forgalomban a f. évi január 1-ével tervezett új díjszabás kiadása mellőztetvén, a vonatkozó kedvezmények az 1912. évi március hó 1-én életbelépett és folytatólag érvényben hagyott régi díjszabási füzet keretében továbbra is érvényben maradnak. Nagyvárad, 1914 február hó 21-én. A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara: Dr. Moskovits József, elnök. Dr. Sarkadi Lajos, titkár.

* **Megkárosította a villanytelepet.** Még 1911. december 27-én történt, hogy Rollinger Károly Váradszőlős határában felfogta a Pece vizét és ez által a városi villanytelepnek tetemes károkat okozott. Rimler Károly polgármester Rollingert feljelentette az alispánhoz, ahol 5 korona pénzbüntetésre ítélték. A marasztaló ítélet ellen Rollinger felebezést adott be és így került az ügy a kereskedelmi miniszterhez, aki az ítéletet jóváhagyja. Érdemes megemlíteni, hogy az 5 koronás ítélet ügye máig 15 kilós aktává nőtte ki magát.

* **Megszöktette a betegét.** Egy biharmegyei körorvosi székelyen egy hét óta egyébről sem beszélnek, mint a fiatal körorvos és egyik betege esetéről. Hogy történt, mint történt a dolog, a részleteket nem lehet tudni. Az eredmény az, hogy egy szép napon eltűnt a beteg, akiről talán fölösleges megjegyezni, hogy nő, még hozzá fiatal feleség volt. A beteggel egyetemben eltűnt a fiatal doktor is. A szökés fényes nappal történt, oly nyilvánosan, hogy ha a férj csak egy kicsit félrelibbent az ablak függönyét, talán meglátta volna, amint a felesége a doktorral utnak indul. A községből elég kalandos körülmények között jutott a fiatal szökevényipár állomáshelyére, hol az apostolok lován, hol vonaton, hol parasztszekéren, míg végül villamoson utaztak. Odahaza csak a délutáni órákban derült ki a furesa titok, mire a találgatásnak egész özöne indult meg. Kétségtelen volt, hogy a fiatal asszonykát a

doktor szöktette meg, de nem tudták hová. A találgatásokat csak zavarta tegnap az a körülmény, hogy a doktor hazaérkezett, de a fiatal asszony nélkül. A faluban ma sem tudják, hogy hol van a hűtlen asszony. Mi megmondjuk. Saját külön tudósítónk értesülése szerint itt rejtőzködik Nagyváradon. Az esetnek természetesen válóper lesz a vége.

* **A kőművesmesterek a kontárok ellen.** A nagyváradi kőműves iparosok szakosztálya kérvényt adott be Nagyvárad városához, amelyben többrendű sérelmekről panaszkodnak. A kontárok elveszik az iparigazolványnyal bíró kőműves elől a munkákat, egyes iparosok aláírják ugyan a kontárok helyett az építkezési kérvényeket, de a munkát olyan egyének készítik el, a kik nem birnak iparigazolványnyal, hanem kontárok. Mivel ezek adót fizető iparosok elől veszik el a munkát és ezzel együtt a kenyeret, kéri a várost, hogy üldözze az ilyen kontárokat. — Panaszolják továbbá, hogy a városi tanács a kőművesmestereket eltiltja az emeletes házak építésétől és pedig azon indokolással, hogy nehéz állványozási munkákat kell az emeletes házak építésénél keresztülvinni. Kéri ennek is a megváltoztatását, mert a kőművesmesterek képesek az állványozási munkát kőkellékkel elvégezni. — Végül kéri, hogy a hatóság tiltsa el a bádogos iparosokat az udvari csatornák felvállalásától és készítésétől, mivel az nem vág a bádogos ipari szakmába, különben is rendszerint napszamosokkal készítették ezek a csatornázási munkákat. Hivatkoznak jogaikra s kéri annak megvédését.

* **Előadás a városházán.** Horváth István, nagy gyümölcsfa termelő kiküldöttje f. h. 24-én délután 4 órakor a városház tanácstermében a gyümölcsfa termelés érdekében, a fák kezelése, rovar és egyéb betegség eleni védekezéséről nyilvános és díjtalan előadást fog tartani. Az érdekelt szőlőbirtokosok bizonyára szép számban fognak megjelenni a praktikus előadáson.

* **Szerencsétlenül járt erdőmunkás.** Szerapnek Simon, esarnóházai lakos, erdőmunkás f. hó 20-án Csarnóházán másodmagával fát döntött az erdőben. A fát törzsében fűrészelték, midőn az hirtelen lezuhant s jobb lábát eltörte. A sérültet beszállították a biharmegyei közkórházba.

* **Lopás nappal.** Friedrich Manó terménykereskedő ismeretlen tettes ellen feljelentést tett, ki Torna-utca 1. sz. a. levő üzletét alkulecsal felnyitotta s a pénztárból mintegy 91 kor. 40 fillért, ezenkívül pedig 50 kiló lóhere magot ellopott. Midőn ebéd után az üzletbe ment azt nyitva találta. Bűnjelként ott maradt az ismeretlen tettes vésője mellyel a pénzes fiókban operált.

* **Adományok az Inas Otthonnak.** Az Országos Gyermekvédő Liga nagyváradi Iparostanulók Otthona részére a Nagyváradi Takarékpénztár r.-t. 50 koronát, a „Biharmegyei Takarékpénztár r.-t.” 30 koronát volt kegyes ajándékozni. Ezen adományokért hálás köszönetet mond az Országos Gyermekvédő Liga nagyváradi Iparostanulók Otthona felügyelő bizottsága nevében Hlatky Endre elnök.

* **Eljegyzés.** Mertz József szatmári kereskedő, törvényhatósági biz. tag bájos, művelt leányát, Zsuzsikát eljegyezte dr. Gönczy Béla jeles fiatal szatmári ügyvéd.

* **Megrugta a ló.** Agod Zsigmond 13 éves tanuló lóháton ment hazafelé Szőlős-utca 22. sz. alatt levő lakására. A Szőlős-utca külső végén a ló megbotlott s a fiu a lóról leasett. A ló megijedt, hátra rugott és a kisfiunak jobb lábának alszárát a ló rugása eltörte. Beszállították az izr. kórházba.

* **Eltűnt fiu.** Özv. Jándi Lajosné bejelentette, hogy 16 éves fia, Deák Hugó f. hó 19-én hazulról eltávozott, míg ő a lakásáról távol volt. Midőn hazaérkezett, egy ceruzával irt kis papírszeletet talált az asztalon, melyet fia irt: „Kedves anyám, elmegyek hazulról, visszajövök, majd ha lesz valami belőlem.” A fiu magas, nyulánk, menetközben kissé előrehajlik. Arca hosszas, sovány; szeme kék. Sárgászöld esikos puha inget, fekete ruhát, rövid zöldes, kissé rongyos átmeneti felöltőt, füzös fekete cipőt és sárgászöld puha posztókalapot viselt. Ismertető jele: egyik füle mögött sebhelyforradás látszik. Feltalálás esetén az anyja kéri, hogy gyermekét küldjék haza.

* **Tombola estély a Fekete Sasban.** Ma este nagy tombola estély lesz a Fekete Sas kávéházban. A tombola estély keretében tizenhat értékes nyereményt sorsolnak ki a közönség között a főnyeremény egy szenzációs szépségű ezüst virágváza, amely egymagában 250 korona értékét képvisel. Ezenkívül a többi tizenhat nyeremény tárgy mindegyike egy-egy értékes ajándék, a nagy tombola estélyre a kávéház tulajdonosai ezuton hívják meg a közönséget.

* **Vonatrablók.** Birminghamból (Alabama) táviratozzák: A new-orleansi expresszvonatot innen tizenhat kilométernyire észak felé, három fegyveres rabló megállította. A postazsákból 40.000 dollárt raboltak, azután lekapasolták a gépet és nagyobb távolságra előre utaztak. Egy erdő közelében, nyilván előre készített tervszerint, megállították a gépet, leszálltak és egy készenálló automobilon megszöktek.

* **Bámulatos azon eredmény,** melyet rövid idő alatt a Donát-féle ker. magántanfolyam elért, mert fennállása első évében több mint 40 tanítványt képzett ki különböző tantárgyakban. Ezen kiváló szép eredmény annál érthetőbb, mivel a tanítás az elmélet rövid érintése mellett csupán csak gyakorlati alapon történik. A tanfolyamot végzett növendékek a gyakorlatban minden tekintetben hasznos és kiváló munkaerőnek bizonyultak és ahol alkalmazást nyertek, mindenütt a legnagyobb dicsérettel nyilatkoztak képzettségükről, úgyhogy ezen tanfolyamot a tanulni vágyóknak legmelegebben ajánlhatjuk. (Szabadság-utca 3.)

* **A Korona kávéházban** minden este Koczka József igazgatása alatt jól szervezett daltársulat működik. A kitünő műsorból kiemelkednek Kővári Böske chanzonette számai, s Balla Teresi és Kovács Mancsi szóló számai. Állandó siker kíséri azonkívül Kőszegi Ferkó bariton énekes fel-lépét, aki a magyar népdalok országoshírű interpretálójá. A számokat a bácskai híres tamburazenekar kíséri.

Kováts Kálmán

mű-asztalos

Nagyvárad, Vámház-utca 33. (Gázgyárral szemben.)

Készít: egyszerű és mű-buto-
rokat, teljes lakásberende-
zés, valamint mindennemű asztalos
munkákat. Állandó raktár bel- és kül-
földi száraz anyagokból. Telefon 99. sz.

* **Érdeklődők** szives tudomására, hogy itthon vagyok. Özv. Dr. Deákné H. Zs. műfogmester Nagyvárad, Kossuth-utca 2.

* **Talált tárgyak.** Találtak a postán egy arany karkötőt és egy pénztárcát postabélyegekkel. Az igazolt tulajdonosok a rendőrség II. emelet 8. sz. szobában átvehetik.

* **Ösztöndíj külföldi tanulmány-utra.** A kereskedelemügyi magyar kir. miniszter urak 3782. IV.—2—1914. számú leirata folytán, van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy a „Pesti Magyar Kereskedelmi Bank” által az 1892. évben alapított 30.000 koronás külföldi tanulmány-utra szánt ösztöndíj kamat-jövedelme vagyis 1350 korona, az alapító levél értelmében a folyó 1914. évben kereskedelmi akadémiát, vagy felső keresk. iskolát kiváló eredmény-nyel végzett egyén részére fog kiadatni. Ezen ösztöndíjra hirdetett pályázat feltételeit a Miniszter ur a következőkben állapítja meg: 1. Az ösztöndíjra folyamodhatnak olyan ifjak, akik valamely hazai kereskedelmi akadémiát vagy felső kereskedelmi iskolát jeles eredménnyel végeztek, mely körülmény érettségi bizonyítvánnyal igazolandó. 2. A pályázati kérvényben megjelölendő azon a kivételi kereskedelem körébe tartozó speciális ismeret, melynek elsajátítása céljából illető a tanulmányutat megtenni szándékozik. 3. Felemlítendőek folyamodónak eddigi gyakorlati működése, továbbá nyelvisméretei és a tervezett tanulmányút programja és időtartama. Végül megemlítendő, hogy folyamodó miképp véli szerzett ismereteit és tapasztalatait itthon értékesíteni. Oly pályázó, aki jeles iskolai képzettsége mellett az elsajátítandó speciális ismeretek körében már elméleti, vagy gyakorlati irányu tanulmányokra hivatkozhat és ezt igazolni képes, valamint kellő nyelvismerettel is bír, az ösztöndíj odaítélésénél előnyben fog részesítettetni. A pályanyertes, tanulmányutjáról a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz jelentést tenni tartozik. A fentiek figyelembevételével készítenő folyamodványok, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz címezve, az alulírott kereskedelmi és iparkamarához f. évi március hó 31. napjáig nyújtandók be. Az ezen határidőn túl beérkező folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni. Nagyvárad, 1914. február hó 18-án. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: Dr. Moskovits József, elnök. Dr. Sarkadi Lajos, titkár.

* **Tánciskola.** Antalffy Margitka folyó hó 21-én új táncanfolyamot nyit felnőttek részére saját intézetében Teleky-utca 3. szám. A tanfolyam 2 óra terjed, és magába foglalja az összes táncujdonságokat, úgy mint One-Step, Two-Step, Boszton s a legújabb szalon táncokat. A beiratás már megkezdődött, jelentkezni a fönt irt táncintézetben lehet egész nap. Külön órák a nap bármely szakában vehetők, külön megállapodás szerint. Minden vasárnap d. u. 4 órától 6-ig: és este 9-től 11 óráig nagy boszton gyakorló kolón van.

* **Egy Bösendorfer gyártmányu** concert zongora eladó, déli 12 órától d. u. 2 óráig tudakozódni lehet a tulajdonosnál Báthori-utca 8. szám alatt.

* **Két évi gyakorlattal bíró,** ügyvédi irodai teendőket kifogástalanul végző, kereskedelmi végzett, gyors- és gépirást kitűnően tudó román kath. urileány ügyvédi irodát keres. „Szerény” jellegre címzett ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja.

* **Tavaszi ujdonságok** érkeztek UJHELYI RÓZA női kalap üzletébe Rimanóczy-utca Royál kávéházzal szemben. Eredeti párisi modellek feltűnő olcsó árban kaphatók Ujhelyi Rózánál Rimanóczy-utca, Kolozsvári palota.

* **Házvezetőnőnek** ajánlkozik helyben vagy vidéken egy jó családból való fiatal nő, aki főzést és házi teendőket jól érti. Cím meg tudható a kiadóhivatalban.

* **Ingyatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

* **ZOMBOR SANDOR** sebész-orvos műszer-kötszer és testgyejesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle fémcsiszoló- és nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos árban.

* **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét a most megnyílt **Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Méréselt árak. Nagy Sándor-u. 17.

* **Uj üzlet** nyílt meg férfi és női divat-árakban, varró kellékekben eddig nem létező olcsó árakkal. Béli kesztyűk és harisnyák óriási választékban. Minden héten új reklám hét, a reklam cikkek a kirakatban árakkal kiadva, e heti reklam árak ridikülök, harisnyák és zsebkendőkben. *Szt. László-tér, Sas épület* (volt Radó féle helyiségben) Klein Vilmos és Társa cégnél.

* **Kiadó** több kisebb nagyobb lakás, üzlethelyiség, pince, raktár, az új Kugler és Andrányi házban Nagypiacz-tér.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazar épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

* **Az olaszországi hölgyek szépségének titka.** Közismert dolog, hogy az olasz nők szépségük által kiválnak az összes nemzetek szép hölgyei közül. Szépségük titka a »Crema Italiana» nevű cosmetikus szer, melytől a legcsunyább nő is szép-egyszeri használat után, már nálunk is kapható a Szent László téri drogueriában.

* **Ossi-tér 14. sz. házban** több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

* **Szöllős-utca 12. sz. házban** több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

* **Kossuth-utca 2. sz. alatti** volt Szichta-féle üzlethelyiség 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

* **Erdekében áll mindenkinek pénzt megtakarítani** ha bevásárlást óhajt eszközölni a téli idényre, előbb kereste fel az **Ungerleider Salamon** üzletét Szent János-utca 4. szám alatt, a hol férfi, női, gyermek trikók, lélekmelegítő, szövetek, kesztyűk, harisnyák, kamásnik, továbbá esipkék, szallagok, himzések molyen leszállított árban beszerezhetők.

* **Két jogász sétál a városban,** szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elégáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhethet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán**, passagé-kapu mellett.

* **Kossuth-utca 2. sz. házban** a volt Szichta, valamint Tóth Zsigmond-féle üzlethelyiségek azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

* **Több egyszobás lakás kiadó.** Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

* **Csokoládé Király Rákóczi-ut.** Főüzlet Kossuth-utca Sas palota. Aszódi cukorka és csokoládé különlegességei a legjobb és legolcsóbbak. Cukorka szakértők tudomására adom, hogy Kugler Gerbeaud bonbonok üzletében bontva is kaphatók budapesti árakkal. Vigyázat fő üzletem Kossuth-utca Sas palota, ajánlom a cukorka vásárló közönségnek, nézze meg 5 nagy szép kirakataimat olcsó gyári árakkal. Cikkeimben sokan utánoznak. Egyideűleg ajánlom Aszódi 8 féle zamatu pörkölt kávéimat, mely úgy izre mint zamatra utánozhatatlan. Kávé pörköldém kora reggeltől késő estig a fogyasztó közönség rendelkezésére áll. Az új kávék, új teák megjöttek és valódi tea-umok igazán olcsón. Második fiók Kert-utcán van. Telefon számok 635, 610, 10-16.

* **Tölgyszőlőkaró** hegyezett, hasított 2 méter és 1 méter 60 cm. hosszúságban Biharodobrosd állomáson, legelább egy waggon-rakomány (cca 4000 drb.) megrendelhető a Polgári Takarékpénztár r. t.-nál Nagyváradon Kossuth-utca 6. szám. Telefon szám 11—95.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal

Telefon 1076.

Telefon 1076

* **Béli női atlasz cipők** minden színben és fehér bőr cipők 3 koronáért kaphatók, női chevrau vagy boksz cipők 7 kor., férfi chevrau v. boksz cipők 8 kor., fiu boksz cipő 35—39 számig 7 kor., divatos kemény kalap 4 kor., calosrik, téli cipők, fehérneműek, uri divatcikkek legolcsóbban beszerezhetők Feketénél, Szent János-utcán, Kis Pipa vendéglő mellett.

* **Ne olvassa el e sorokat** anélkül, hogy meg ne jegyezze magának, hogy a legutáynosabb játék, ajándék, ridikül, nyakkendő és diszműáru üzlet Nagyváradon a **Párisi Bazar** Sas épületében van.

* **Kossuth-utca 2. sz. ház emeletén** egy kétszobás udvari lakás hozzá tartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

* **Erdekében áll,** hogy megrendeléseivel felkeresse **Biró László és Tsa** urinői- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak. modern szabás, elsőrendű munka Sal Ferenc-utca 17. Telefon 832 sz.

* **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad, Beöthy Ödön-utca 1. szám. Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden a szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbbtől a lezdiszesebb kivételg, törv és rajz szerint Szegecsel vasoszlopok, üveggházak, vastetők, vasablakok tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev-lap hívásra azonnal megjelenek.

„The Roosevelt Shoe“

amerikai cipők

12-50 és 16-50 kizárólag

Reichard Dezső

cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

x Az E. K. A. R. T. (Egyesült Kereskedelmi- és Autószállítási Részvény Társaság) helybeli fiókja luxus és teherautókat szállít az összes felszerelési cikkekben Szilágyi Dezső-utca 6. sz. a. nagy raktárt tart. Telefon: 13-21. A cégnek Kórház-utca 6. sz. a. pedig minden tekintetben megfelelő nyilvános garázs és javítóműhely van szakfelügyelet alatt. Telefon: 13-52. Benzin és olaj nagy raktár! A cég felhívja az érdekeltek figyelmét utirányba forduló lámpáira, melyek itt szerezhetők be.

A legszebb kézimunkák

Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglalva szájpaddás nélkül, továbbá arany koronákat, csepfgogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

viszágazott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

Legszebb ajándék
orvosoknak és ügyvédeknek
egy zománcztábla.

Készíti

Diósy Mihály

Telefon 839.

Telefon 839.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Vasárnap d. u.: Mozikirály, este: Sárga csikó.

Hétfő: Lear király.

Kedd: Lear király.

Szerda: Kis Király. (Operette bemutat.)

Csütörtök: Kis Király.

Péntek: Kis Király.

Szombat: Otthon. (Béreltszünet. Angyal Ilka jubileuma.)

Vasárnap d. u.: Katonadolog. Este: Kis Király.

A Mozikirály. Vasárnap délután, előreláthatólag zsúfolt ház előtt a Mozikirály kerül színre, amelyre a közönség a legmelegebb érdeklődéssel már csütörtök óta vásárolta a jegyeket.

A Sárga csikó. Pompás népszínmű előadás lesz vasárnap este a Szigligeti színházban. Csepreghy kiváló népszínműve, a Sárga csikó lesz műsoron, amelynek szépségeit, dalainak magyaros zamatját nem is kell

bővebben a színházlátogatók figyelmébe ajánlanunk. A kitünő népszínmű közismert voltában rejlik a titka annak is, hogy vasárnap esti előadásra már alig lehet jegyet kapni.

Shakespeare-est a Szigligeti-színházban. Klasszikus estje lesz hétfőn a színházban. Teljesen új betanulás és rendezésben, hétfőn este kerül színre Shakespeare tragédiája: Lear király, amelynek címszerepét Bihari Ákos, a kiváló drámai művész játssza.

IRODALOM

A „Vasárnapi Ujság“ február 22-iki száma csupa olyan képet közöl, mely tárgyánál vagy szépségénél fogva szenzáció: Wied herceg albán fejedelem bécsi látogatása s az albán csendőrség, gróf Vay Péter harmadik földkerületi utjának képei Jáva szigetéről, Gineverné Győry Ilona által küldött képek a londoni Shakespeare-bálról. Külön érdekesség az idei farsang béli szépségeinek koszorúja. Szépirodalmi olvassmányok: Szini Gyula és Lagerlöf Zelma regényei, Oláh Gábor és Mezey Sándor verse, Szöllösi Zsigmond novellája, Schöpflin Aladár színházi cikke. Egyéb közlemények: képek a vasutigazgatók tátrai kirándulásáról s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre öt korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában. (Budapest, IV. Egyetem-utca 4. szám.)

Az Élet című szépirodalmi hetilap febr. 22-iki számában G. Miklósy Ilona folytatja a színészi életből vett „Johanna“ című regényét. Elbeszéléseket találunk Andor Józseftől és Vajda Ernőtől, verseket Boros Ferenc, Ivánczi Zoltán és Haragi László irtak e számba. Cikket olvashatunk Halasi Andortól a Gondolatról, továbbá a Garamszent-benedeki apátság történetéről. Ezenkívül a rendes rovatok és aktuális illusztrációk egészítik ki és teszik elevenné az Élet legújabb számát. Szerkeszti Pethő Sándor. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Damjanich-utca 50. szám. Előfizetés felévre 10 korona.

MULATSÁG

A tisztí Kaszinó estélye.

A nagyváradí tisztí Kaszinó ragyogóan szép és fényes sikerű kabaréval egybekötött mulatságot rendezett tegnap a Kereskedelmi Csarnok termében. Délszaki növényekkel és fenyővel feldiszitett előcsarnokon és folyosón jutott a terembe az előkelő és díszes közönség, mely színültig megtöltötte a Csarnok dísztermét. Pompás és szép kabaréműsorról kedveskedett a rendezőség a közönségnek és ezért a díszlet elsősorban Faragó Géza századost illeti, aki konferenciában bevallotta, hogy a fővárosi attrakciók híre az ugyan csak reklám kacsa, de a programm így is vetekedett bármily fővárosi műsorról.

A műsorból ki kell emelnünk Faragó százados Csak állunk e. saját szerzeményű dalát, melyet a szerző énekelte frenetikus tetzés mellett. Csanády Lujza és Csanády Ákos igen szép angol táncot lejtettek.

Csan. Ákos hadnagy nagy tetszést aratott, Du Ákos Tegnapi irt volt e. költeményével, melyet Kalapos Barna nagyváradí főhadnagy zenésített meg. Pompás volt Vargha hadnagy és Hubert Mancsi

dialógja, Kazay hadapródiskolai növendék angol tánc. A honvéd-hadapródiskolai növendékek több számmal (tánc, kuplé) szerepeltek, különösen zajos derűséget váltott ki az általuk előadott zenélő macskák, attrakció.

Rosenthal főhadnagy tréfás telefonjeleket adott elő. A műsort Halmai hadapród és Petris Mariska csárdajelenete zárta be. A zongorakíséretet Marsalkó százados, Kalapos Barna főhadnagy és Nagy László hadapródiskolai növendék szolgáltatták. De ki tudná elsorolni a műsor valamennyi pompás, szép számát.

Az estélyen ott voltak az összes katonai előkelőségek, s a polgári előkelőségek közül is igen sokan. Nagyvárad uri társadalmának egész díszes és előkelő hölgyközönsége képviselve volt az estélyen.

Műsor után megkezdődött a tánc és tartott reggelig a katonai- és cigányzenekar muzsikája mellett.

A Katholikus Legényegylet mulatsága.

A nagyváradí Katholikus Legényegylet ifjusága ma, vasárnap, e hó 22-én a Legényegylet összes helyiségében műsorrall egybekötött zártkörű farsangi táncmulatságot rendez. Kezdeté este pontosan 8 órakor. Belépő-jegyek: Személy-jegy 1 korona 20 fillér. Család-jegy 3 korona. A meghívók kivánatra előmutatandók. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hírlapilag nyugtázzunk.

Műsor:

1. Jelige.
 2. Monológ. Előadja: Barza Antal.
 3. Magyar egyveleg, előadja a dalárda.
 4. Cigány a bíró előtt, vigjelenet.
 5. Riviéra quartett.
 6. Bach composition, Rózsa királynő mazurka.
 7. Legényegyleti induló.
- Jegyek előre válthatók az egyleti gondnoknál az egylet helyiségében. A zenét Hamza Jenő zenekara szolgáltatja.

EGYESÜLETEK

A gyermektanulmányi társaság gyűlése. A „Magyar gyermektanulmányi társaság nagyváradí fiókköre“ tegnap este a városháza termében nyilvános értekezletet tartott. Rechtené Bauer Zsófia nyug. polgári leányiskolai igazgatónő volt az előadó, ki „Hogyan támogathatja a gyermeknevelésben a szülő a tanítót s a tanító a szülőt“ címmel szülőket és nevelőket egyaránt érdeklő felolvasást tartott.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

§ 100 birka 50 forint. Illés Sándor, ismeretes már a neve ebben a rovatban, alaposan becsapta a derék Pópa János gazda embert. Ez a Pópa János 100 juhot adott el Illésnek, aki adott ezért 50 forint foglalt és egy 750 koronás váltót. Közben pedig elmondta, hogy milyen gazda ember is ő, fényes hentes üzlete van Nagyváradon, stb. stb, szóval nyugodt lehet azonnal megkapja a pénzt, mihelyt bejön Váradra. Pópa János be is jött, itt azután értesült, hogy bi-

zony Illés Sándornak semmi köze a nagyváradai hentesüzletekhez, pénze az pedig éppen nincs. A nagyváradai kir. törvényszék büntető bírósága csalásért 6 havi fogházra ítélte Illést, aki az ítéletben megnyugodott.

NYILTER

Reisz Miksa

butorgyára BÉKÉSCSABA NAGYVÁRAD,
Rákóczi-ut 14. szám.

Üzemünket tetemesen kibővítettük, ennek folytán elismert elsőrendű készítményeinket — minden versenyt kizáró olcsó árban szállíthatjuk.

TELEFON: 9—04. SZ.

Dr Popity János

ügyvédi irodáját

Nagyváradon,

Szent János-utca 32. szám alatt megnyitotta.

Ugy mint tavaly épúgy az idén is, a tavasz kezdetén azaz március hó 1-én nyílik meg a

Donát-féle

kereskedelmi magántanfolyam.

Egy új kurzus kereskedelmi tantárgyakra és pedig:

- Gyorsírásra
- Gépirásra
- Szépírásra
- Kereskedelmi számtanra
- Egy-zerű, kettős és amer. könyvvitelre
- Keresk. levelezésre
- Német társalgásra
- Német gyorsírásra és levelezésre.

Bejelentések már most is elfogadhatnak.

Donát M. Károly, Szabadság-u. 3.

TÁVIRATOK

A Pesti Hirlap sajtópere.

Budapest, febr. 21.

A Pesti Hirlap sajtóperében Fehéri Armandot bűnösnek mondta ki a bíróság és 80 korona pénzbüntetésre ítélte.

Vonatösszeütközés.

Grossetto, febr. 21.

A Pisából jövő gyorsvonat összeütközött egy tehervonattal. Számos haláleset és sebesülés történt.

A görög-román nász.

Bukarest, febr. 21.

Diplomáciai körökből eredő értesülés szerint Erzsébet román hercegnő és György görög trónörökös esküvőjén egyik násznagya Vilmos császár lesz, aki ez alkalommal Bukarestbe fog érkezni.

A menyegzőn kivülről részt fog még venni a német trónörökös pár, Ferenc Ferdinánd királyi herceg és felesége, továbbá a szerb és a bolgár trónörökös is. A házasságnak diplomáciai körökben igen nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak.

Vihar a tengeren.

London, február 21.

A péntekre virradó éjjelen nagy vihar dühöngött az egész angol tengerpart mentén és mindenfelé nagy kárt okozott. A Mexikó nevű három árbocos hajó, amely fával megrakva Mexikóból Liverpoolba tartott, utközken az angol tengerpartnál megfeneklett. Csupán két matrónának sikerült teljesen kimerülten partot érni, a legénység többi része egy mentőcsónakon van, amely minden pillanatban elsüllyedhet. A hajó két mentőcsónakja közül az egyik a hajó oldalához ütődött és szétzúzódott, a másikat az orkán a benne ülőkkel együtt elragadta. Eddig semmi hír sincs róluk.

Mielczinszkit felmentették.

Berlin, febr. 21.

Az esküdtbíróóság a feleséggyilkos Mielczinszky grófot felmentette.

Öngyilkos asszony.

Kaposvár, február 21.

Brandtner Ottóné gazdag matróna, akinek Biharban nagy birtokai vannak, eltűnt. Levelet hagyott hátra, melyben bejelenti öngyilkosságát.

Ha nincs megelégedve szabójával, meli drága vagy rossz szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel DARABONT GY. és TARSA uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalom és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

KÖZGAZDASÁG

A pénzpiacról.

A pénzpiac az egész héten megtartotta kedvező irányzatát, sőt a legutóbbi napokban a nemzetközi pénzpiacokon még fokozottabb mértékben mutatkozott a pénzbőség. A budapesti piacon nagy pénzkinálat van s külföldről is sok az ajánlat. A piacra hozott összegeknek azonban csak egy része talált elhelyezésre, minthogy a szükséglet szerény keretek között mozog. A kereskedelmi váltóanyag alacsony állománya mellett bizonyít az Osztrák-Magyar Bank legutóbbi kimutatása, amely 49 millió adómentes tartalékot tüntet fel, szemben a 266 millió adóköteles bankjegyforgalommal a múlt év hasonló szakában. A bank statusa ma 315 millióval kedvezőbb, mint egy évvel ezelőtt. A bank kimutatásnak feltűnő tétele a lombard-állomáynak nagyobb összeggel való csökkenése. Berlinben a 220 millió kölcsönre való befizetés következtében élénk pénzkereslet mutatkozott. A magánkamatláb változatlanul 3 százalékos. A német birodalmi bank statusa az utolsó héten ismét lényegesen javult. A status javulása 148 milliót tesz ki.

Londonban a magánkamatláb a Délamerikába való aranykivitel okából 2 1/8 százalékosra emelkedett.

Párisban az orosz vasuti kölcsön emissziója nagyobb összegeket kötött le úgy, hogy a héten a pénzbőség valamivel csökkent. A magánkamatláb 2 3/4 százalékos.

A mai kamattételek a következők: Első bécsi váltó 3 3/8 százalékos, első budapesti 3 5/8 százalékos, középintézetek 4 százalékos, tárcaváltók és vidéki intézetek 4 3/8 százalékos.

A gazdasági egyesület közgyűlése.

A Biharvármegyei Gazdasági Egyesület február 28-án, szombaton délelőtt 10 órakor választmányi ülést tart, utánna délelőtt 11 órakor pedig közgyűlést tartja meg az egyesület székházában. A közgyűlés tárgyszorozata a következő:

Tárgy: 1. Elnökség jelentése a múlt évi működéséről. 2. Számvizsgáló-bizottság jelentése a múlt évi számadás megvizsgálásáról. 3. Az 1914. évi költségelirányzat előterjesztése. 4. Az üresedésben levő alelnöki állás választás utján betöltése. 5. Netaláni indítvány és előterjesztések.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	846.50
Osztrák hitelrészvény	—	640.—
4%-os koronajáradék	—	83.05
Osztr. magy. államv.	—	718.—
Jelzálogbank	—	448.50
Leszámitoló és pénzváltó	—	529.50
Hazai bank	—	286.50
Magyar bank	—	529.50
Keresk. bank	—	3700.—
Rimamurányi	—	672.—
Salgótarjáni kőszén	—	750.—
M. Alt. Kőszénbánya	—	1040.—
Közuti vasut	—	631.—
Városi villamos	—	332.75
Adria	—	582.—
Atlantika	—	—

Gabona üzlet.

Buza áprilisra	—	—	12.27
Buza májusra	—	—	12.13
Buza októberre	—	—	11.11
Rozs áprilisra	—	—	9.36
Rozs októberre	—	—	8.67
Zab áprilisra	—	—	7.74
Zab októberre	—	—	7.76
Tengeri májusra	—	—	6.76

A szerkesztésért felelős:

Dr KRUGER ALADAR.

Uj étterem megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Szilágyi Dezső-utca 5 sz. alatt a Nagyváradi Katholikus Kör új palotájában a

nyilvános étterem

ma, folyó hó 22-én megnyílik,

mely a legkényesebb igényeknek is megfelelően van berendezve, **kitűnő magyar konyha**, a legjobb zamatu faj borok. Első minőségű Dreher sör. Havi és napi abonensek előfizetés mellett elfogadtatnak a legszolidabb árak mellett, ugy bent az üzletben, mint házhoz való kihordásra Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Becsés pártfogást kér tisztelettel:

Ille János a Kath. Kör. vendéglőse.

Jugyen
ADUNK
HASZNÁLATRA
MŰVÉSZI KIVITELŰ TŰZES
BETÖRÉSMENTÉS, ÚJ PÁNCÉL
TAKAREKPERSELYT
BARKINEK
Tízper
PESTMEGYEI
TAKAREKPENZTÁR RT.
BUDAPEST, IV. Kötő-utca 8.

PETRY ÁRPÁD

órás és látszerész

Tarsoly és Risztó-cég mellett.

Amateur fényképészeti cikkek és felszerelések raktára. Legnagyobb látszerészeti üzlet. Orvosi rendeletre is a legjobb és legolcsóbb kiszolgálás.

Helyi és vidéki telefon 181. sz.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 9.

Széchenyi-tér 2. szám.

Rimanóczy palotával szemben.

Cséplésnél

pénzt, időt, munkát takarítanak meg a STERN-féle szabadalm.

dob kosárbetétlécce.

Kérjen felvilágosítást ingyen és bérmentve

Bárdos és Brachfeld

műszaki és villamossági vállalat

Budapest, VI. Gyár-utca 5. sz.

Adófizetés iránti hirdetmény.

A városi adóhivatal ezennel felszólítja mindazokat az adózókat, akik az 1909. évi XI. t.-c. 26. § a értelmében esedékes adótartozásukat, e hó 15-éig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt a jelen hirdetés közzétételétől számított 8 napon belül a városi adóhivatalnál annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indíttatni.

Nagyvárad, 1914 február 18.

Városi adóhivatal.

Műszaki harisnyakötőde

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 2.

(Ausländer férfiszabócég után.)

KÉSZIT új férfi fuszekliket és női harisnyákat a legdivatosabban, igen tartós kivitelben és olcsó árban. Elvállal fejeléseket s javításokat, valamint azsur- és muslin-harisnyákat, kivágott cipőkhoz a legmegbízhatóbban készít. Egy próbarendelés meggyőz mindenkit a harisnyák jószágáról. Az üzlet 14 év óta áll fenn. Sok pénzt megtakarít ha harisnyáit

Lippner Márknál szerzi be.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

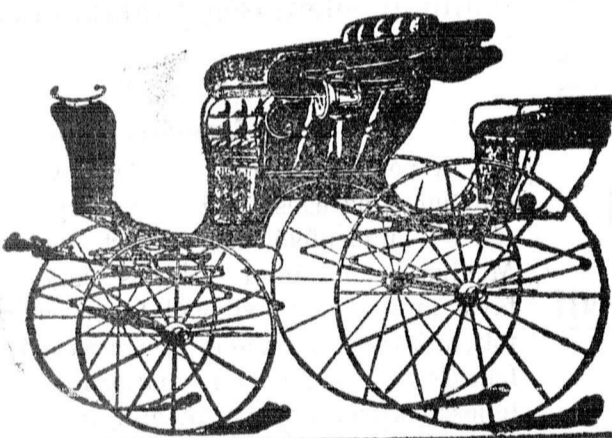
4613—1914. sz.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mint I. foku iparhatóság közhírré teszi, hogy az B-harmegyei Takarékpénztár Kossuth utcai zálogkölcson üzletében a lejárt és meg nem hosszabbított, illetve ki nem váltott zálogtárgyak I. év március hó 5-ik napján, d. e. 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen elfognak adatni. Ezen árverésről az érdekelt elzálogosítók oly figyeimeztetéssel értesítetnek, hogy az árverés alá kerülő tárgyak tételezámait a rendőrkapitányi hivatal hirdetési tábláján, valamint a zálogüzletben kifüggesztett jegyzékből megtudhatók.

Nagyvárad, 1914 február 18.

Gerő,
rendőrfőkapitány.

Standary György

kocsigyáros, volt es. és kir. gyógykovács.

Lakatos-utca 10. szám.

Telefon: 866.

Kész új kocsik és átalakítottak mindig nagy választékban kaphatók. Kívánatra rajzok után is készítek a legmodernebb kivitelben.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egősz éjjel ügyeletes szolgálat.

Éltségtvétel ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

évlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

Nagyvárad város villamos műve.

PÁLYÁZAT**a villamos-mű köszén-salakjának értékesítése és elhordása tárgyában**

Felszólítjuk a nagyváradai vállalkozókat — esetleg téglagyárakat — sziveskedjenek ajánlatot tenni, Nagyváradon elégetett cca 1200—1500 waggon petrozsényi és egeresi szén elégetéséből származó cca 150—200 waggon évi salak mennyiségének megvételére és elhordására.

Bővebb felvilágosításokat az alulírott igazgató nyújt, a hová az ajánlatok legkésőbb f. hó 28-ig benyújthatók.

Az ajánlat 1—2, esetleg 3 évre szólhat.

Nagyvárad, 1914. február hó 20.

Belányi Imre s. k.
igazgató.

Első nagyváradai cementipar.

Készíték granitó, terazzo, mükő és minden a szakmába vágó munkálatokat, házi csatornázásokat a városi mérnöki hivatal előírása szerint, személyes felügyeletem mellett. Kívánatra angol closet berendezéseket a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett a leglelkismeretesebb és legmesszebb menő jótállás mellett készíték. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri tisztelettel

NUTTA JAKAB

cement és betonművek vállalata.
Szaniszló-utca 67. szám. (saját ház.)

A Magyar Vetőmagvakat Nemesítő Társaság

Szentgyörgypusztai (Temesmegye) nemesítő intézete által kitenyésztett és a társasági tagok birtokain fajtisztán, nagy gondnal terelt vetőanyagából, még a készlet tart eladásra kerül:

Nemesített bánáti sárga, kerek szemű, korán érő, bőtermő, honosított illinois, lófogu, amerikai Szent Istvánnapi; igen korai, kemény, vöröses-sárga szemű, bőtermő nemesített tengerei vetőmag. Csövesen válogatva, elite anyag 100 kg. 30 kor. Szemesen 100 kg. 25 kor. Nemesített répa vetőmag: «Kolosszus» sárga, hosszukás, magas cukor és szárazanyag tartalommal, földből könnyen kieszedhető, 100 kg. 56 kor. 100 kg. aluli rendelés 58 fill. kg.-ként. «Saccharosa» fehér igen magas cukortartalmu takarmányrépa 100 kg. 55 kor. 100 kg. aluli rendelés 57 fill. kg.-ként.

A vetőmagvak árai ab feladóállomás, (a termelőtagok Temes- és Torontálmegyei állomásai) plombált zsákokban, utánvétel mellett értendők.

Megrendelések

Zathureczky Károly

földbirtokoshoz.

Hegyközkovácsi, Bihar megye küldendők.

Kiadó

a Bémer-tér mellett május elsőre és azonnalra egy mosókonyha, bolt helyiség kis szobabutorral, vagy anélkül, Szalárdi-utca 9.

Biharvármegye alispánjától.

3278—1914.

Pályázati hirdetmény

Biharvármegye alispáni hivatalánál előléptetés folytán üresedésbe jött és évi 1400 kor. kezdő fizetéssel és évi 640 kor. lakpénzzel javadalmazott irodasegéd-tiszti állásra ezenel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket a 125000—902. B. M. sz. alatt kibocsátott vármegyei ügyviteli szabályzat 4. §-ában előírt módon a vármegye főispánja a méltóságos Dr. MISKOLCZY FERENCZ urhoz címezve hozzám folyó évi március 30-ának délelőtt 12 órájáig annyival is inkább nyujtsák be mivel a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ezen állás betöltésénél az 1873. évi II. t. c. valamint az ennek végrehajtása tárgyában kiadott rendeletek értelmében az igazolványos altisztek elsőbbséggel bírnak.

Nagyvárad, 1914. február 17-én.

Fráter Barnabás
alispán.

Kiadó legelő terület.

A nagyváradai lat. szert. káptalan tulajdonát képező és Geszt község határában fekvő Begécsi gazdaságban a f. évre, esetleg több évekre kiadó

300 kat. hold legelő terület.

Bővebb felvilágosítást nyújt: Gazdasági intézőség, Iklód pusztá, u. p. Nagyvárad főposta.

Jancsó Lajos
tb. főtiszt.

Van szerencsém Nagyvárad és vidéke nagyérdemű közönségének szives tudomására hozni, hogy Nagyváradon, Rákóczi-ut 19. sz. alatt a mai kor igényeinek megfelelő **műköszörüldét** nyitottam.

Elvállalok mindennemű borotvák, kések, ollók, hajvágógépek huszörögépek, ló- és juhnyírógépek javítását és köszörülését. Raktáron tartok mindennemű bel- és kül földi illatszerek, fej- és arcápoló piperezereket, mindennemű acél-árakat, ugymint borotvát, ollót, hajnyírógépet, tyukszemvágó, papír-, zseb- és tollkést valamint az összes fodrászati cikkeket. A nagyérdemű közönség szives pár fogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Koller Agoston műköszörüs

Őszibaraczkfát,
mindenfélé gyümölcsfa **vadonczot,**
akáczcsemetét,
2 éves gyökeres **szőlővesszőt**
igen olcsón ad **Unghváry László**
faiskolája Czegléd. Tessék árjegyzéket kérni!

KÉP-**keretezések**

Mahagoni, palisander, tölgy, dió, stb. színekben, olcsó árban készíttetnek **Szent János-utca 46.** a gyógyszerár mellett.

A
jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregnek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult njonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitérő saját termései borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvétetnek.**

NYÍLT TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: **Körözs-utca 13.**

Felvételi üzlet:
Zöldfa Passage 93.
Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Csemegegémézet

öt Kgrammos csinos postadobozokban 8 korona 50 fill.-ért bárhova bérmentve szállit utánvétellel

Balatonvidéki Méz kiviteli
Vállalat Balatonfőkajár.

Belépési felhívás.**Magyar Takarékszövetkezet**

(Sas-palota I. emelet) megnyitotta

X. évtársulatát.

Az igazgatóság ezton felhívja Nagyvárad város és Biharvármegye t. közönségét az új évtársulatba való belépésre. A belépés tetszesszerű üzletrész jegyzésével történik, melynek mindegyike után hetenkint 20 fillér fizetendő. Vidéki tagok a befizetéseket postai csekk útján eszközölhetik. Az új évtársulat 3 év eltelté után feloszlik s a tagok az általuk eként megtakarított tőkét a takarékpénztári kamatnál magasabb haszonrészesedés mellett megkapják.

A szövetkezet tagjai befizetett tőkéjük 4/5 részét kölcsönvehetik.

A szövetkezet tagjaitól mulasztási illetéket nem szed. A fizetés megszüntetése esetén befizetett tőkéjüket minden levonás nélkül a következő évtársulatba átvizsi.

Befizetések ünnep és vasárnap kivételével naponként délelőtt és délután a hivatalos órák alatt eszközölhetők.

Belépni szándékozók felkéretnek, hogy ezen szándékukat a Magyar Bank helyiségében Sas-palota I. emelet melletti bejelenteni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1914 január hó

Magyar Takarékszövetkezet
igazgatósága.

Ha tisztán kezelt jó minőségű és izléses

fűszer és csemegeárukat

előnyösen és jó kiszolgálás mellett óhajt beszerezni, keresse fel

Özv. Kádár Jánosné

elsőrangú fűszer és csemege kereskedését, bor, pezsgő, deigyümölcsök és csőrök nagy raktára, kávé és tea közvetlen behozatál.

FIGYELEM!!!

Vajnovszky Ferencz

uri- és női cipész-üzlete,
Nagyvárad, Szaniszló-utca 55. szám.

Mérék utáni rendeléseket és javításokat olcsón, gyorsan és pontosan készít.

Lovagló, disz és strapa csizmák

minden kivitelben. Vidéki rendelésnél elegendő egy használt cipő beküldése.

Meghívásra azonnal megjelenek.

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesitem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy papi és civil ruha tökéletességét áttanulmányoztam Budapesten, hogy a nagyságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki megrendelőnek elég egy minta reverenda beküldés, esetleg hívásra személyesen kiutazom.

Alkalmra bármilyen szalon ruha kölcsön kapható.

Alázatos tisztelettel

VAJNOVSZKY KÁROLY

papi- és polgári szabó,
Szent János-utca 32. (Saját ház.)

ALAPÍTOTT 1898-BAN.

Kálvaria-utcán egy üres telek eladó.

UNGHVARY JOZSEF
VITÓRIAI, GYÖMÖLCS-ÉS ZÖLDGÉZÉSI ÜZEM
CZEGLED (PESTMEGYE)

" Nagyobb mennyiségű "

nemes gyümölcsfa-
csemete, bogyógyümölcsök, vadoncsok, kertil sövények,
sima és gyökeres szőlővesszők

" stb. kaphatók. "

" Tetsző kimértő árjegyzéket kérni. "

Deutsch Simon

bútor-asztalos Ór-u. 6.

Elvállal olcsó árban háló-szoba-, ebédlő- és szalon berendezéseket, ugyszintén előszoba és konyha berendezést. Hívásra megjelenek.

ÉGI LANT

ker. katolikus imádságos és énekes könyv, diszes vászonkötésben

1 K 30 fillérért

kapható a Szt. László-nyomda részvénytársaságnál.

Oláh Sándor

épület- és műlakatos
Beöthy Ödön-u. 43.

Elvállal minden e szakmába vágó új munkákat és javításokat jutányos árban. Takaréktűzhelyek állandóan raktáron. Költségvetést kívánatra küldök.

Különvonat

a Félix-fürdőből
Várad-Velence
és Nagy-Várad
állomásra.

Október 1-től minden este **8:06** perckor külön vonat indul a Félix-fürdőből, minek következtében a városi kiránduló közönségnek a gyorsfűrdő igénybevételére teljes 3 óra áll rendelkezésére.

Indulás: Nagyváradról: délután **4 óra 28** perckor Várad-Velencéről. **4 óra 38** perckor. Érkezés a Félix-fürdőbe **5 óra 06** perckor. **Vissza-utazás** este **8 óra 08** perckor.

Fürdők, pihenők, folyosók, éttermek mindig fűtve. Meghülés teljesen kizárva. Bentlakóknak penzio-rendszer. Fürdés, lakás, ételmezés heti 56 koronától. Posta, távirda, telefon egész éven át nyitva.

Csúsz, köszvény, izületi lobok és mindennemű reumatikus bántalmaknál **évszázadok óta a Félix-gyógyfürdő kénes hévíz forrásait** kitűnő eredménnyel használják.

Dusafalva községben
mintegy 300 kis hold

legelő

bérbeadó.

Értekezhetni: a

Polgári Takarékpénztár r. t.-nál
Nagyváradon. Telefon 11-95. sz.

MEGNYILT!

MEGNYILT!

Az
**uj csipke, himzés,
harisnya áruház**

Rákóczi-ut 5. szám.

Mielőtt szükségleteit beszerezné, győződjön meg róla, mert ilyen olcsón még nem vásárolt. Különböző újdonságok naponta érkeznek minden cikkben.

Tisztelettel

Friedmann Jenő

MEGNYILT!

MEGNYILT!

Szuperfoszfát
Műtrágya

Telefon
969. sz.

kapható 50 kilós zsákokban, szőlőfoldak, kaszálók és mindennemű veteményeknek földjavítására. 150-200 kilóval 80-100 korona értékű a terménytöbblet.

Kondor Dezső

cement, cementcső és fedéllemez üzlet.
Nagyvárad, Nagypiacz-tér 1. sz.

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság

Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 6-ik szám.

Részvénytőke 4.000.000 korona
Tartalékok 915.000 korona

Elfogad **betéteket** könyvecskékre, folyó (cheque) számlára és azokat a mindenkori pénzviszonyoknak megfelelő legmagasabb kamatláb mellett (naptól-napig) gyümölcsözteti.

Leszámítol **váltókat.**

Előlegeket nyújt **értékpapirokra.**

Építkezési és jelzálogkölcönöket engedélyez.

Törlesztéses-jelzálogkölcönöket nyújt 10-50 évi időtartamra a legelőnyösebb feltételek mellett.

Vesz és elad tőzsdén jegyzett értékpapirokat, beváltja a ki-sorsolt címleteket és szelvényeket díjmentesen.

Foglalkozik továbbá a bankszakma összes ágaival.

TISZÁNTÚL

Rendkívüli kiadás.

Nagyvárad, 1914. február 23.

Hétfő.

TISZÁNTÚL

külön kiadása.

Merénylet az új gör. kath. püspök ellen.

Debrecen, február 23.

Az új görög katolikus püspök ellen ma bombamerényletet követtek el. Lakása alá bombát helyeztek el és az épületet levegőbe röpítették.

A sebesültek száma igen nagy. Több halott is van.

A merényletet oláhok követték el.

Az egész város forrong. Katonáság szállta meg a tereket.

A merénylet az iparkamara palotájában történt.

Bővebbet a Tiszántúl holnapi számában.

Felelős szerkesztő: Dr KRÜGER ALADÁR.

Szent László-nyomda r.-t. Nagyvárad.

Ára 2 fillér.

ros is, mert csak aiptaian izgatou-
ságot keltene. Igy is felháborodik
minden jóézésű ember a gaz me-

pokseg pedig ezertul meg magabb
nemzeti kincse lesz minden igaz
magyarnak.

minajart az első negyedóraban két
holttestet hoztak ki: két szolga Matyók Já-
nos és Vad István volt a két áldozat. Élet-

HOLLANDY, PAPP ÉS VELICS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portal- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Kaszárnya-tér 7. szám. (Pankolics-telep)

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes
lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes fel-
szerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

**Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket rak-
táron tartunk.** — Jobbminőségű butorok javítása és fény-
zése (a helyszínen is) azonnal jutányos áron eszközöltetik. —
Tervekkel és rajzokkal kívánatra díjtalanul szolgálunk.

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megörzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

1914. február 24

lehetetlen, hogy orosz kéz
t közre a hitvány tettnél;
ép az orosz nihilisták szo-
vere.

nás az iparkamarában.

negy órát ütötte a református
m órája. Mintha jeladás lett volna
gása egy előre tervezett rettenetes
intézőjének, a következő percben
ebrecen városát megrengető rob-
meg a levegőt s fagyasztotta meg
ben a vért.

anás a debreceni kereskedelmi és
két évvel ezelőtt épült három-
rpalotájában történt, mely a Deák
és a Werbőczy-utca sarkán van,
törvényszéki palotával. Az első
nem lehetett biztosan tudni, mi
a robbanásnak. Az első hírek
k, hogy a bérpalota első emeletén
István hajdudorogi gör. kath.
sán a vízvezeték csövei robban-

anásnak borzalmas hatása volt. A
érház megingott, a földszinten és
a falak beszakadtak, a második
eddig lángok csaptak fel. Néhány
lva az egész második emelet ki-
szomszédos épületek falai meg-
blakai betörték.

őrség és a tűzoltóság azonnal ki-
mentéshez látott.

szdődik a mentés.

anás által okozott első rémület
ezrével tódult a nép a katasz-
re. Az épület egy valóságos rom-
nézett ki. Az embereket csakha-
itották az épület környékéről s
cát katonaság szállta meg.

t az épület romjai közt meg-
mentők munkája.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad fióktelep: Szöllős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott kar-
mantyus portlandcement csöveket az
összes szabványos méretekben és ahhoz való idom-
darabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint
portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkö- és cementáru-
gyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal: Utcák és házak csatornázását,
hidak és vízmedencék szakszerű
építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és
költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad.